

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2016 рік

№12 (305)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

З Новим
роком

та Різдвом!

УКРАЇНО, ти моя молитва...

З
Б
І
Р
Н
И
К

Василь Симоненко

У РІДНОМУ КРАЇ

Одна Батьківщина, і двох не буває,
Місця, де родилися, завжди святі.
Хто рідну оселю свою забуває,
Той долі не знайде в житті.

У рідному краї і серце співає,
Лелеки здалека нам весни несуть.
У рідному краї і небо безкрає,
Потоки, потоки, мов струни, течуть.

Тут мамина пісня лунає і нині,
Її підхопили поля і гаї.
Її вечорами по всій Україні
Співають в садах солов'ї.

І я припадаю до неї устами,
І серцем вбираю, мов спраглий води.
Без рідної мови, без пісні,
Без мами збідніє, збідніє земля
назавжди.

М. Бакаєв

«БОРИСТЕН» – літературно-мистецький, публіцистичний та науково-популярний щомісячник

Шеф-редактор Фідель СУХОНІС

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ІВАНЕНКО Валентин Васильович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, проректор, доктор історичних наук, професор.

СВІТЛЕНКО Сергій Іванович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан історичного факультету, доктор історичних наук, професор.

ШВИДЬКО Ганна Кирилівна – Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.

УДОД Олександр Андрійович – завідувач відділу історіографії Інституту історії України НАН України, доктор історичних наук, професор.

ВАСИЛЕНКО Віталій Олександрович – Національний гірничий університет (м. Дніпропетровськ), професор кафедри історії і політичної теорії, доктор історичних наук, професор.

ПОПОВСЬКИЙ Анатолій Михайлович – Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, професор кафедри мовної підготовки, доктор філологічних наук, професор.

ДЕМЧЕНКО Володимир Дмитрович – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, декан факультету систем та засобів масової комунікації, доктор філологічних наук, професор.

ЗАВЕРТАЛЮК Нінель Іванівна – Дніпропетровський національний університет ім. Олеся Гончара, професор кафедри української літератури, доктор філологічних наук, професор.

ТРЕТЯК Олексій Анатолійович, завідувач кафедри політології, доктор політичних наук, доцент.

КРИВОШЕІН Віталій Володимирович, завідувач кафедри соціології, доктор політичних наук, професор.

СЕРГЄЄВ Вячеслав Сергійович, завідувач кафедри міжнародних відносин, доктор політичних наук, доцент.

ПОПОВА Ірина Степанівна, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, доктор філологічних наук, професор.

ТОВОЄНКО Олександр Сергійович – Дніпропетровський національний університет, декан соціально-гуманітарного факультету суспільних наук та міжнародних відносин, доктор філософських наук, професор, голова спеціалізованої вченої ради ДНУ ім. О. Гончара з політичних наук.

ТЕРЕЩЕНКО Алла Костянтинівна – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.

СТЕПОВИК Дмитро Власович – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.

ГРИЦА Софія Йосипівна – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор мистецтвознавства, професор.

НАЙДЕН Олександр Семенович – інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. Рильського НАН України (м. Київ), провідний науковий співробітник, доктор культурології, професор.

КИТОВА Світлана Андріївна – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, професор кафедри української літератури, доктор культурології, професор.

ШЕЙКО Василь Миколайович – Харківський державний університет культури, ректор, доктор історичних наук (культурологія), професор.

КУЦ Ірина – коректор.

Представництва редакції:

Україна: Володимир Барна, вул. Банкова, 2, 01024, м. Київ, тел. 066-6243231

США: Bahriany Foundation, INC 19669 Villa Rosa Loop Fort Myers, FL., 33967 USA.

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakridge, Watchung, N.J. 07069, USA;

Канада: Mr. N. Vorotilenko, 9424 173 Str., Edmonton, AB., T5T3K8, Canada;

Румунія: Ritco Virgil STR. 1 Decembrie 7, Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Romania;

Бразилія: Wira SELANSKI, Rua General Glicerio, 400 apt. 701, 22245-120 Rio de Janeiro, RJ Brasil, Telefax: (00-55-21) 2557-5517;

Австралія: Mr. Fedir Habelko 5. Reserve C. T., Glenroy VIC. Australia - 3046 T.& Fax: 03.93061997;

Ізраїль: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18/1, Lod, Israel;

Польща: Jurii Hawryluk, skr. poczt. 55, 17-100 Bielsk Podlaski, Polska;

Кольпортер на США та Мексику: Ilarion Chejlyuk 45 Mountain Ave. Warren, N.J. 07059

Франція: Madam Annie Daubenton, Paris, desproches@gmail.com

Редакція не відповідає за думки і факти, викладені авторами на сторінках щомісячника. Листується з читачами лише через журнал. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторам.

Редакція залишає за собою право скорочувати матеріали без згоди авторів.

Адреса журналу «Бористен»: вул. Телевізійна, 3
49010, Дніпро – 10, Україна

Телефони: (050) 340 - 28 - 27, (056) 713 - 52 - 58
e-mail: fidelisukhonis@gmail.com

[FACEBOOK.COM/BORYSTENINFO](https://www.facebook.com/BORYSTENINFO)

BORYSTEN.COM.UA

CatArt верстка/дизайн журналу

Засновники/видавці: Дніпропетровська міська громадська організація шанувальників журналу «Бористен», Дніпропетровський Національний університет ім. О. Гончара, Дніпропетровська міська громадська організація шанувальників журналу «Бористен», Дніпропетровський Національний університет ім. О. Гончара.

Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за №1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтвознавства та культурології.

Висновки 2016

Незважаючи на велику кількість втрат 2016 р. запам'ятається і чимось позитивним для України:

Повернення картин У квітні українські спецслужби знайшли чотири вкрадені з музею голландського Горна картини. Викрадення організувало одне з міжнародних кримінальних угруповань, до якого входили вихідці з Донбасу. 30 травня невідомий приніс до голландського посольства ще одну вкрадену картину. Він пояснив, що отримав її в подарунок, а вирішив повернути музею після того, як дізнався, що вона крадена. У вересні всі твори мистецтва було повернуто владі Нідерландів.

Політ "Мрії" до Австралії Український літак-гігант "Мрія" в 2016 р. здійснив перший комерційний рейс до Австралії. Загальний час перебування в польоті "Мрії" склав 55 годин. За цей час лайнер подолав близько 40 тис. км. За приземленням "Мрії" у місті Перт спостерігали близько 15 тис. осіб. Після цього літак перевіз із Сан-Паулу до Сантьяго рекордний для континенту вантаж. "Мрія" є найважчим літаком у світі: його довжина – 84 м, а розмах крил – 84,4 м.

Перемога Джамали на Євробаченні На міжнародному пісенному конкурсі "Євробачення", що проходив у Стокгольмі 15 травня, представниця України Джамала посіла перше місце з піснею "1944", присвяченій депортації кримських татар. Особливою ця перемога стала ще й тому, що Джамала у впертій боротьбі обійшла одного із фаворитів - росіянина Сергія Лазарева. Крім того, композиція українки отримала спеціальний приз за найкращий рядок у пісні. Місто-господар Євробачення цього разу обирали на конкурсі, і перемогла столиця. Не всі цим задоволені, але влада вже обіцяє туристам та киянам до травня зробити місто зручнішим і красивішим.

Тріумф на Паралімпіаді Українська збірна тріумфально виступила на Паралімпійських іграх у Ріо, завоювавши 117 медалей: 41 золоту, 37 срібних та 39 бронзових. Наші спортсмени встановили 109 рекордів і завоювали на 33 нагороди більше, ніж на минулій Паралімпіаді. У результаті - третє місце в загальному заліку

Визнання власності на скіфське золото 14 грудня суд в Амстердамі виніс вердикт у спорі щодо скіфського золота і вирішив, що воно має повернутися в Україну. Юридичний прецедент виник через те, що експонати чотирьох кримських музеїв вивезли на виставку до Нідерландів у лютому 2014 р., а після незаконної анексії Криму музеї півострова, які перейшли під контроль окупаційних властей, заявили на них свої права. Після майже дворічної тяганини суд постановив, що артефакти потрібно віддати Україні, але потрібно ще дочекатися процесу апеляції, а це може зайняти близько року.

Стор.1	Висновки 2016
Стор.2	Рада молодих учених ДНУ – краща в області
Стор.3	«Найближчі до Бога»: загиблого випускнику ДНУ Олексію Тищику присвячується...
Стор.4	У ДНУ відкрили меморіал загиблого випускнику-журналісту
Стор. 5	Поставте свічку волонтерам
Стор.6 - 7	Християнська сторінка
Стор.8 – 12	РУНВІРА ЯК ЗАВЖДИ БОРОНИТЬ УКРАЇНСЬКЕ
Стор.13 - 16	Як українці зупинили сталінську агресію у Фінляндії
Стор.17-18	БОРОТЬБА ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТИЧНИХ СЛУЖБ БЕЗПЕКИ З УКРАЇНСТВОМ
Стор. 19	Сутестії про Валентина Чемериса
Стор.20 - 22	БОРОТЬБА ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТИЧНИХ СЛУЖБ БЕЗПЕКИ З УКРАЇНСТВОМ (продовження)
Стор 22	Виставка раритетів Трипільської культури
Стор. 23 – 25	«Відверті фрагменти думок про війни Московії проти України і ... чи хочуть росіяни війни?»
Стор. 26-28	ДО 90-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ ОДНОГО ІЗ ВИЗНАЧНИХ ПРАВОЗАХИСНИКІВ ОЛЕСЯ БЕРДНИКА
Сторюя 28 - 30	У НОВИЙ РІК З НОВИМИ НАДІЯМИ
Стор. 31-34	БАГРЯНІВЦІ ВІДСТОЮЮТЬ УКРАЇНСЬКУ УКРАЇНУ
Стор. 35-36	Уривок з неопублікованої повісті Андрія Коцюбинського «Туман вісімнадцятий»

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті borysten.com.ua

Рада молодих учених ДНУ – краща в області

Рада молодих учених Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара здобула перемогу у конкурсі «Краща рада молодих учених області». За підсумками щорічних обласних конкурсів Дніпропетровської ОДА 14 грудня переможців в урочистій обстановці нагородили сертифікатами й дипломами.

Так, за здобутки колективу голова Ради молодих учених ДНУ, канд. хім. наук Віталій Пальчиков отримав диплом першого ступеня.

Загалом у конкурсі «Кращий молодий учений року» взяли участь 46 науковців ДНУ, переможцями стали двоє: канд. філол. наук, доцент Ірина Суїма (факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства, перше місце у гуманітарному напрямі) та канд. юрид. наук, доцент Євгенія Кобрусєва (юридичний факультет, третє місце у гуманітарному напрямі). Всього були відзначені 12 кращих молодих науковців області. В обласному конкурсі проектів «Молоді вчені – Дніпропетровщині» на отримання матеріального заохочення зі своїми авторськими проектами взяли участь 10 молодих

вчених ДНУ, з них переможцями стали троє:

- канд. техн. наук, доцент Катерина Лисенко (механіко-математичний факультет), тема проекту «Обґрунтування ефективних теплоенергетичних параметрів новітніх технологій буріння»;

- канд. біол. наук., доцент Вадим Горбань

(факультет біології, екології та медицини), тема проекту «Розробка протиерозійних засобів з метою охорони ґрунтів та підвищення їх родючості в умовах Верхньодніпровського району Дніпропетровської області».- канд. іст.

наук, доцент Валерія Лавренко (історичний факультет), тема проекту «Жінко, твоє місце ... у лабораторії» (відзначення міжнародного Дня жінок та дівчат у науці в Дніпрі); Всього обласна адміністрація нагородила грантами 20 молодих науковців області.

Додамо, що обласна Рада молодих учених зібрала солодкі подарунки для дітей-переселенців у рамках акції «Майстерня Святого Миколая».

Рада молодих учених ДНУ

Зліва направо: Євгенія Кобрусєва, Катерина Лисенко, Віталій Пальчиков, Валерія Лавренко, Ірина Суїма, Вадим Горбань

«Найближчі до Бога»: загиблому випускнику ДНУ Олексію Тищіку присвячується...

У Дніпропетровському національному університеті імені Олеся Гончара відбувся прем'єрний показ фільму «Найближчі до Бога» режисера В'ячеслава Бігуна, присвячений пам'яті випускника юридичного факультету Олексія Тищіка. На прем'єрі побували батько, дружина і родичі загиблого. Хвилиною мовчання присутні гості, студенти і викладачі факультету вшанували пам'ять Олексія – випускника 2008 року. Як відзначила декан юридичного факультету, професор Ольга Соколенко, викладачі добре пам'ятають сумлінного і доброзичливого студента, який на початку 2014 року добровольцем пішов на фронт захищати рідну країну. А вже 28 вересня 2014 року 30-річний лейтенант, командир взводу 79-ї окремої аеромобільної бригади

Олексій Тищик загинув від прямого влучення в БТР під час заняття бойових позицій із оборони Донецького аеропорту, за кілька днів до демобілізації. Наш випускник Указом Президента України № 144/2015 від 14 березня 2015 року («За особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України») був посмертно нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня, нагрудним знаком «За оборону Донецького аеропорту». У травні 2016 року за розпорядженням голови Дніпропетровської ОДА на честь Олексія Тищіка також було перейменовано одну з вулиць у Чечелівському районі Дніпра. «Ми всі пам'ятаємо Олексія як великого патріота, – пригадує викладач кафедри цивільного, трудового та господарського права ДНУ Марія Резнікова. – Курс Олексія був одним

із перших, з яким мені довелося працювати. Це був «трагічний» курс, якщо можна так сказати, бо так само пішов на війну і, на жаль, улітку 2014 року загинув й однокурсник Олексія – Денис Гаврюшин. Тому сьогоднішня подія надзвичайно важлива для університету. Я вважаю, що таких людей, як Олексій та Денис, треба частіше згадувати. Сучасні студенти, які зараз можуть мирно сидіти за партами (і які, до речі, не набагато молодші від своїх загиблих колег) повинні знати, хто їм дав таку можливість. Коли над нашою країною виникла загроза, вони, не вагаючись, вирішили піти добровольцями. Як раз саме такі молоді люди, небайдужі до долі своєї країни, з чіткою громадянською позицією, зараз могли б змінювати нашу країну на краще...», – розмірковує Марія Олександрівна. У Олексія Тищіка залишилися дружина Юлія та маленька донька Анастасія, батько і молодша сестра. Мати Олексія, Ірина, не витримавши горя, через кілька днів також пішла з життя. «Про цю історію я дізнався з випусків новин, і вона мене дуже зворушила, – розповідає автор фільму «Найближчі до Бога» В'ячеслав Бігун. – Через деякий час я звернувся до батька Олексія, Олександра Івановича Тищіка, і з його дозволу розпочав зйомку документальної стрічки. Для мене було особливо важливо, щоб історія Олексія і його родини з плином часу не була забута. Адже вона є не лише трагедією однієї сім'ї, вона уособлює всю Україну, яка, по суті, була трагічно розірвана на геополітичному хресті», – говорить пан В'ячеслав. Документальна стрічка 2016 року «Найближчі до Бога», маючи 10 показів, вже здобула дві нагороди. Фільм був високо оцінений критиками та глядачами

Інформаційно-аналітичне агентство
ДНУ ім. О.Гончара

У ДНУ відкрили меморіал загиблому випускнику-журналісту

6 грудня 2016 року в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара урочисто відкрили меморіал загиблому воїну АТО Олександру Чернікову, випускнику факультету систем та засобів масової комунікації, який загинув 22 січня 2015 року в боях під Авдіївкою.

Церемонія відкриття меморіалу зібрала родичів, близьких друзів, бойових товаришів, викладачів та нинішніх студентів факультету. Товариші-журналісти з 9 каналу міста Дніпра, де свого часу працював Олександр, підготували відеоролик у пам'ять про загиблого колегу. На світлинах, представлених друзями Олександра – незабутня посмішка веселого та життєрадісного випускника нашого факультету. Проректор з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді ДНУ, професор Валентин Іваненко наголосив на тому, що день відкриття меморіалу символічно припав на День збройних сил України. На його думку, зараз народжується нове українське суспільство, що особливо відчуває значення таких понять, як героїзм, Батьківщина, патріотизм. Університет активно бере участь у волонтерському русі, допомагаючи справжнім героям.

Організатор створення меморіальної дошки на рідному факультеті – колишній одногрупник та товариш Михайло Іванов: «Саша Черніков – позитив, людина, з яким неможливо було не потоваришувати, з яким неможливо було

сваритися, чогось не поділити, і, незважаючи на те, що він твердо стояв на своїх позиціях, був людиною дуже доброю і готовою чути думку інших. У нього було дуже багато знайомих, не тільки серед одногрупників або людей, з якими він працював, а взагалі з якими йому доводилося зустрічатися. Можна сказати, такий феномен був, що він заводив друзів з першої ж зустрічі. Востаннє ми бачилися під час ротації взимку 2015 року перед тим, як вони поїхали в Авдіївку. Потім ми були на телефонному зв'язку, але він погіршувався, а згодом зв'язок і з ним взагалі перервався. Друзі загиблого бійця згадують, що рішення Олександра Чернікова піти в армію було несподіваним для всіх. Він закінчив вищий навчальний заклад, мав хорошу роботу та створив чудову родину.

Найкращий друг Олександра, його одногрупник та сусід по парті Антон Рудаков згадує: «Всі предмети давалися йому дуже легко, багато читав та цікавився усім. Любив читати історії та розповіді про Другу світову війну. Ми з ним дуже багато часу проводили разом, майже не розлучалися: разом готувалися до іспитів, заліків, проводили вільний час. Згодом ми навіть разом працювали багато років на 9 каналі, потім разом працювали у Києві. Я у своєму житті не пам'ятаю більше таких світлих та добрих людей, як Саша. Він завжди вважав, що справжній чоловік має відслужити в армії, тому прийняв таке рішення після закінчення університету. На питання нашого друга Олександра Курбатова про те, чому він вирішив піти до армії, він коротко відповів: «Якщо не я, то хто?»»

Юлія Соколко, студентка ФСЗМК

З майбутньої книги журналу «Бористен» «Мобілізовані серцем»

Поставте свічку волонтерам

Тоді, напевне, ніхто не міг зрозуміти, що дійсно відбувається... Вторгнення ніхто не міг сприйняти. Не могли осмислити... не могли оцінити, та... нічого не могли... Головне, що розуміли, що не можна сидіти, склавши руки, що потрібно діяти і допомагати тим, хто стояв на кордоні, хто захищав наш мирний сон, хоча... який там сон... Не відходили від телевізорів, щоб щось не прозівати...

Не змовляючись, якось почали діяти, особливо, коли пішли перші борти з пораненими. Очі не сприймали побачене, розум не міг скласти пазли... Молоденькі хлопчачки. 18-20 років без рук, ніг, очей... Боляче навіть зараз згадувати і забути цього не можна ніколи...

Ми ходили в госпіталь на Комсомольській, носили їжу, цигарки, носили речі – труси, майки, футболки, спортивні штани, кеди, кросівки, тапці. Готували бутерброди, ліпили вареники, пекли млинці, варили компоти. З госпіталю перешли в лікарню Мечникова. Там не витримували нерви, коли згужали бійців зі «швидких»... Але в Мечникова було і так багато волонтерів, тому переключилися на 16 міську лікарню на вул. Героїв Сталінграду (нині проспект Богдана Хмельницького).

Особливо важко біло після Іловайська. Палати відділення травматологічного, хірургічного і відділенні хірургії кисті рук були переповнені. Ще на той час в лікарні не було волонтерського центру. Моталися ми тоді сутками. Носили їжу, одяг, бо бійці лежали пошматовані, виснаженими боями. Не тільки одяг було пошматовано, а і душі...

Поранені були звідусіль – двоє хлопців з-під Полтави, з Вінниці, з Миколаєва, Одеси, Хмельницького, Сімферополя, Кривого Рогу...

Інколи готували вдома, інколи замовляли їжу в Пузатій Хаті. Але як тільки не вмовляли бійців погодувати з ложки, бо руки ж у них були забинтовані, то ніхто не погоджувався, мужчини! Всували ложку в отворах бинтів і отак вони їли. Дуже просили щось ріденького, бо сухпайки набридли на війні.

Заходжу в одну із палат і дивлюсь на повністю забинтованого бійця. Питаю звідки він,

говорить, що з Одеси, йому 23 роки. Кажу: «Давай зателефоную мамі, скажу, що живий». «Не треба, - говорить. Я сам подзвоню, як трохи краще стане. Мама не знає, що я там був. Я говорю їй, що я в Миколаєві. В неї ж серце! Не треба, дякую.»

Вийшла із слізьми. І так кожного разу. Бо хіба можна дивитися без сліз на 19-річних хлопчиків, які вже без рук і ніг!..

Допомагали чим могли і бійцям на фронті. Відправляли контейнери Новою Поштою на Маріупольський напрямом. Держали зв'язок з Тарасом, який потім загинув. Ще довго вчувався його голос по телефону... Плакали... А він, коли одержував контейнер, спитав: «То ви все всім містом збирали? Так багато!». «Та ні, - говоримо, - то ми в трьох!». І одяг, і предмети гігієни, продукти, навіть засолили 50 кг сала і розклали в ящиках, вода звичайно... Це були спекотливі літні дні, то боялися, щоб нічого не пропало від жару...

І знову госпіталь на Комсомольській – 16 лікарня. Курсували цим маршрутом. Допомогали ми дістати медикаменти, домовлялися про транспортування поранених в лікарні тих населених пунктів, де проживали бійці, допомагали з квитками. Одного разу зателефонували на мій телефон бійці зі Львова, треба було з Черкаського переправити декілька чоловік поїздом до Львова. Щось вирішували самі, щось допомагали в ОДА (писали про потреби в фейсбуці). Зі своїми батьками була постійно на телефонному зв'язку і розповідала їм про все що робимо. Мама моя, Мацак Лідія Сергіївна, вчитель сільської школи, очолює ветеранську організацію в селі Бабайківка Царичанського району. Під враженням моїх розповідей, мама організувала в селі теж таку роботу – допомагали госпіталю в Черкаському.

Члени ветеранської організації рознесли об'яви по селу з проханням допомогти хто чим зможе. І неодноразово відправляли повні «Газелі» продуктів харчування та речей. Крім цього організували виїзд концертної бригади в госпіталь. Дитячі малюнки та листи школярів теж були передані нашим захисникам.

І ця допомога продовжується. Люди зі своїх пенсій, городів та погрібів діляться з пораненими захисниками. Мої спогади не насичені прізвиськами волонтерів, всіх тих, хто допомагав нашим захисникам і хто сьогодні робить цю благородну справу, бо не вважаю, що це так важливо. Важливо, що є небайдужі люди, які не стоять осторонь проблем країни і звуть нас українці!

А ще не забуду ніколи, коли до хлопчика з Вінниці, який лежав у 16 лікарні Дніпра, приїхали батьки і відразу кинулися із запитаннями: «Що зробити? Чим допомогти? Що треба купити поїсти чи з медпрепаратів щось?». То цей молодий хлопчик відповів батькам: «Не треба нічого. Підіть у церкву і поставте свічку волонтерам».

Алла Середина, член НСЖУ

Закликаємо життя сприймати з радістю

Олександр Белянкін з міста Остер вже писав до нас, але минулого разу ми не назвали його. А чому? Адже він не забороняє. А може й хоче, щоб люди йому співчували. Лист великий, чотири аркуші дрібним почерком. Олександр пише, що сам безробітний, живе в будинку матері і не має з нею доброго спілкування. Ворогують з ним і два її сини. Він пише: «Обидва мене ненавидять і хочуть вигнати на вулицю, а я раніше теж ненавидів їх, а тепер зрозумів, що це не по-християнському і тільки молюсь Богу, щоб захистив мене від них обох, як від ворогів». Апостол Матвій переказав у Євангелії притчу Ісуса про немилосердного боржника. Ви її знаєте: цар простив боржникові великий борг, а коли прощений вийшов від царя і зустрів чоловіка, який йому заборгував невелику суму, то домігся покарання його, не простив. Коли ж цар довідався про це, то звелів прощеного віддати катом. Ісус закінчив притчу словами (18:35): «Так само й Отець Мій Небесний учинить з вами, коли кожен з вас не простить своєму братові з серця свого їхніх прогріхів». Отже, не прощаючи, Олександр сам собі зашкодив би, наражаючись на гнів Божий. Чи він простив? З листа цього не видно. Прощати нелегко, але тому ми й стали християнами, що навчилися прощати так, як того вчить Христос і як Сам він прощав з любові. Прочитайте з Євангелії від Матвія 18:21-22: «Петро приступив тоді та запитав Його: «Господи, скільки разів брат мій може згрішити проти мене, а я маю прощати йому? Чи до семи раз?». Ісус промовляє до нього: «Не кажу тобі – до семи рази, але аж до сорока дев'яти раз по семи!» Давайте перемножимо 70 на сім і вийде 490. Варто запитати у Олександра, чи він вже простив братам своїм 490 раз, як вчить його Христос? Читаємо далі листа Олександра: «Мати каже, що я пішов у секту, що я штунда, бо в мене пастор, а у неї батюшка. Мені дуже хочеться їй чесно на це відповісти, що краще я буду слухати пастора, який каже, що цнотливість треба берегти до шлюбу і що аборт – це вбивство, ніж буду слухати того батюшку, який дозволяє статеві стосунки до шлюбу і навіть аборти. Але я її зовсім не засуджую, бо не мені її судити, а Богові». Це Олександр правильно розсудив, а щодо християнських конфесій, зважте, що усі вони є саме християнськими, тобто є частками Церкви Христової. Це люди поділили Церкву Христа на конфесії, а Святе письмо у нас усіх одне, Господь у нас усіх один. Чому протестантів називають штундами? Тому що їхні німецькі попередники, живучи в степах українських, ніколи не забували відводити годину для молитви. Година німецькою мовою – штунде. Що ж поганого у цьому слові? Будьмо штундами, православними чи католиками, але однаково любимо Бога, незалежно чи ми німці, чи українці... У Бога немає національних поділів, немає національних

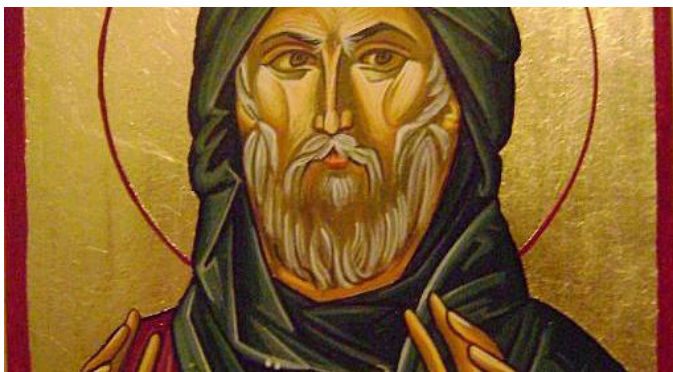

церков. Це люди з ряду причин причинилися до такого поділу. Коли у Єрусалимі народилася перша церква, люди у ній заговорили різними мовами, але суть мовлення була одна – прославлення Господа нашого Ісуса Христа. Але Олександр попри образи жаліє маму і пише: «Я молю Господа простити мені мої гріхи і забрати мене до Себе, раніше, ніж її, тим більше, що здоров'я в неї гірше за моє по старості. То тиск підскачить, то серце заболить. Мене тривожить кожний звук, що порушує тишу очі – то її кашель чи стогін, то шелестіння упаковки з таблетками. Зразу прибігаю в її сусідню кімнату спитати чи щось треба, а їй це не подобається і вона починає кричати, що я її контролюю або намагаюся контролювати». Ми не бажали б померти раніше від мами, бо померлий переходить до іншого світу, а ми залишаємося і ця розлука, хоча розумом ми й усвідомлюємо її відносно нетривалість, нам в душі дуже болить. Навіщо ж бажати таких страждань матері? Не складаються взаємини Олександра і з дівчатами, які ним не цікавляться. До однієї дівчини напрошувався в гості, але вона на це не погодилася, потім його запрошували, але йому та дівчина не сподобалася, Пробував шукати дівчину в інтернеті, але на його оголошення йому відповіли лайкою й нечемними виразами. Він пише: «Крім того, я зрозумів, що мені нікуди привести жінку, ні за що її годувати, одягати. Ні за що рости дітей, які імовірно можуть бути. Мое життя марне і нікому не потрібне. Навіть Богу». Це помилкове твердження. Навіть посилаючи людям випробування, Бог не забуває їх, ніколи не спричинює труднощів понад силу людини, треба лишень самому поміркувати, чи такі труднощі не вигадані, чи вони наслані Богом? Виявиться, що вигадані... Раніше в Україні майже не було психіатричних консультацій. Лікарні для душевно нестійких людей не були наставлені на лікування і часто служили для утримання неприємних для влади людей. На Заході інакше, там люди при найменших конфліктах схильні йти до психолога, який вислухає, розсудить, допоможе. І це ніхто не вважає ганьбою. Ми ще не навчилися виховувати дітей, припиняємо їх. Якщо дитина зробить якусь помилку, не можна докоряти їй,

що вона ні на що нездатна. Треба сказати, що вона добра, вмiла, але цього разу помилилася. Не заганяйте дітей у безвихідь, щоб вони не втратили самоповагу і відчуття власної вартості. Закінчується лист Олександра такими рядками: «Я просто не знаю добрих людей, правдивих, чесних. Звісно, жалко багатьох – біженців з Донбасу, безпритульних, хворих на рак, і навіть повій теж шкода, бо їх, як і мене, ніхто не наставив на путь істинний і я теж згрішив дуже сильно, а от доброї справи жодної я так і не зробив. Навіть виправдатися на суді перед Богом не буде чим». Господь наш Ісус Христос узяв на себе наші гріхи. Ми виправдуємося лише вірою і каюттям. Олександр визнає свою гріховність, кається і цього вже досить, він вже прощений. Він перестане боятися дівчат, знайде собі подругу життя і разом з нею побачить усю його красу, забуде свої сумніви і прийде до Бога і Церкви з життєрадісним настроєм. Надійшов лист від Никитенка М.М. з міста Дружківки Донецької області: «Живу я сам, з собачкою. Мені привозять ліки та харчі, бо сам я погано ходжу, могу впасти і не піднятися. Дочки з Севастополя і жінка не можуть переслати гроші та листа. В хаті працює лише дровове радіо. Зовуть мене в Крим, але я відмовляюся, бо люблю рідний край і хочу померти в рідній Україні. Микола Миколайович Кондратюк, ректор консерваторії імени Римського-Корсакова, хотів з мене зробити другого Карузо, так йому припав до душі мій спів «Дивлюсь я на небо». Надавав мені місце в гуртожитку, а контр-адмірал Чорноморського флоту Ховрін командировав мене у Київ, як старшину ансамблю з щомісячною винагородою 170 рублів. Закінчив би консерваторію, стажувався б у Ля Скала. Але у Севастополі дружина сповістила, що вагітна і якщо я поїду в Київ вчитися то вона позбудеться дитини-первістка. Я її дуже кохав. Їхати до Києва вона відмовилася, два місяці не міг її намовити, Кондратюк підганяв Ховрина, бо навчальний рік уже почався. Потім вона мені зізналася, що заочно ревнувала мене до киянок. Вони гарно одягнені і тебе у мене відіб'ють, сказала вона. Я дуже жалкую, що не поїхав до Києва. Мені вже 65 років стало минулого грудня. А тут війна, ізоляція. Війна колись скінчиться, усе прийде в норму, стосунки відновляться. Але жінці я не прощу. Не зможу... Вона до мене приїздила на 20 дiб, посварилася з сусідкою. Сусідка досі зі мною не розмовляє. Сьогодні дзвонила по міжміському: «Мій коханий, я тебе люблю, котик мій бажаний, Я до тебе приїду, згоден?» Я сказав, що згоден, щоб

вона приїхала, бо багато праці у городі й саду. Працювати вона не хоче, бо не привчена татом і мамою. Мати – вчителька, завуч школи, не виховала у неї любови до цього. Тато був пияк, вмер від цирозу печінки у 65 років. Мати вмерла у 83 роки. Я сам дуже хворий, діабет, ішемія серця, аритмія, грижа, поліартрит, п'ю багато пігулок, колю інсулін три рази кожен добу. У Дружківці мені спокійно, ніхто не провокує. Догляду ніякого, сам собі майстер-кулінар, пекар, човгаю повільно, сплю багато, їм мало. Жити так не можна, та й не хочеться». Зараз у Острозькій академії готують видання українською мовою книги відомого американського психолога-українця Павла Поліщука по взаємини в шлюбі і між людьми у світлі Святого Письма. Доктор Поліщук обстоює тезу, що сім'я була найпершим творивом Бога у його взаєминах з людьми. Порушення засад родини є порушенням взаємин з Богом за усіма наступними сумними наслідками. Коли ця книга вийде, варто прочитати її таким загубленим як Олександр чи Никитенко. У Посланні апостола Павла до ефесян 5:28-29 сказано: «Чоловіки повинні любити дружин своїх так як власні тіла, бо хто любить дружину свою, той любить само себе». А на початку цього розділу сказано: «Чоловіки, любіть своїх дружин так, як і Христос полюбив Церкву і віддав за неї Себе». З Послання до колосян: «Чоловіки, любіть дружин своїх і не будьте суворі до них!» Треба сказати, що апостол Павло писав у часи, коли шлюби укладалися не завжди з взаємної любови, наречену не завжди до шлюбу показували женихові. І Павло проповідував любов як завіт Христа. Чи у наші часи ми не повинні керуватися його настановами? Авторам листів не варто нарікати на обставини чи інших осіб щодо власної долі. Ми не можемо знати Божого плану щодо нас і тому не можна розцінювати порушення власних мрій чи намірів як невдачу. Коли ви запізнилися на літак чи поїзд, які зазнали катастрофи, це не було випадком, а вашим порятунком для іншої мети, до іншого служіння. Якщо Никитенко не поїхав до консерваторії або Олександр не зустрів дівчини, це, щонайшвидше, не було випадком... Читайте Біблію і у ній ви знайдете десятки подібних ситуацій, передбачених Богом. Закликаємо читати Слово Боже і наставлятися ним, а життя своє сприймати з радістю як дар Божий, щиро любити своїх батьків, братів, дружин, дітей, усіх довкола.

АМІНЬ.

Для того, щоб поповнити знання Біблії, почути відповіді з питання людей про різні проблеми повсякденного життя, слухайте християнську радіопрограму «Відвертість», яка виходить в ефір з Києва, щонеділі о 19:40, на першій програмі Українського радіо

«Спеціально для «Бористену»»

РУНВІРА ЯК ЗАВЖДИ БОРОНИТЬ УКРАЇНСЬКЕ

Війна Росії проти України на Донбасі, якщо так можна висловитися, принесла і певний позитив в життя нашого народу. Найперше вона згуртувала націю не залежно від місця проживання, конфесійної приналежності, мови та інших відмінностей в середовищі українців. Сповідники РУНВІРИ з Канади Ніна Колосовська і Людмила Неліпа через волонтерській відділ редакції журналу «Бористен» поважно допомогли бійцям АТО в боротьбі з московською агресією. В наступних випусках ми більш докладно розповімо про цю підтримку. Тим більш що це далеко не перша дієва підтримка, котру здійснюють сповідники Рідної Української Національної Віри. А у цьому числі ми хочемо познайомити тих, хто можливо мало чи погано обізнаний з тими хто вважає себе послідовниками РУНВІРИ і в Україні, і у діаспорі. На запитання журналу «Бористен» відповідає подружжя рунтато Боголюб Свириденко та рунмама Світанна Свириденко українці з США, одні з тих, хто стояв біля витоків відродження віри наших предків.

Бористен: Шановні рунтато Боголюб і рунмама Світанна Ви стояли біля початків зародження, а можна сказати, відродження РУНВІРИ спочатку на чужині в Канаді та США, а потім і в Україні. Саме Ваша хата стала однією з перших в українському світі, де почалися провадитися Священні години РУНВІРИ, Ви стали надійними і відданими соратниками Учителя Лева Силенка. Людини котра власне і почала навертати українців до віри їх предків. Розкажіть, будь ласка, бодай, коротко як все починалося?

Свириденки: Наше особисте знайомство з Учителем Левом Силенко відбулося ще в далекому 1967 році. Ми тоді прочитали одну з його перших праць “Що Українець повинен знати?”. І хоч були активні у місцевій православній парафії УАПЦ в США зразу ж стали активно йому допомагати. Бо зразу ж зрозуміли і відчували що за ідеями Учителя Лева Силенка правда, що він відкрив очі українцям. Як славетний пророк Тарас Шевченко цей чоловік став новою епохою в житті нашої нації. Як відомо, у 1953 році Учитель Лев Силенко прибуває до Канади і оселяється в Вінніпезі (Канада), де він поринає у роздуми та навчання, завершенням яких стає філософське і догматичне оформлення національної релігії

України. В 1979 р. в Канаді виходить понад 1400 сторінковий твір Силенка «Мага Віра». Перша громада послідовників вчення Учителя Силенка була офіційно зареєстрована як релігійна організація у грудні 1966 р. в місті Чикаго (штат Іллінойс, США). Але перед тим сповідники РУНВІРИ стихійно самоорганізувалися у різних місцевостях США та Канади. Найперші зібрання справді проходили в нашому домі та хаті рунтато Івана Лозового в Нью-Йорку. Так само одним із особливо активних був і Святослав Гуляк, який нині мешкає з родиною своїх однодумців і найперше дружиною Лідією, в американському штаті Нью-Джерсі. Пригадуємо як минали перші Священні Години, висвячення рунтат та інші церемонії в часи коли про віру предків наших мало хто знав. Згодом громади вірних РУНВіри з’являються в інших містах США, Канади, а також Австралії, Англії. З 1962 по 1977 роки Учитель Л. Силенко об’їздив з лекціями практично всі міста Канади та США, де є українські спільноти. Це спричинилося до кількісного зростання громад РУНВіри. А з початку 80-х років РУНВіра почала прокладати собі дорогу в Україну. У 1992 р. РУНВіру було зареєстровано в Україні як Церкву, що діє на всій її території.

Бористен: Рідна Українська Національна Віра (РУНВіра) — українська національна абсолютно монотеїстична віра. РУНВіра є відповіддю космополітичним та атеїстичним настроям в Україні. Вона відтворює національні особливості українського народу, як, наприклад, юдаїзм — єврейського чи синтоїзм — японського. РУНВіра прагне зберегти рідну культуру, мову, звичаї і обряди українсько-руських земель, стверджує, що релігій багато тому, що є багато неоднакових розумінь Бога. Є релігії інтернаціональні: буддизм, християнство, ісламизм. І є народи, які мають національні релігії (Японці, Індуси, Юдеї, Китайці та інші). Вони своїми національними вірами устанавлюють своє окремішне (незалежне) місце в духовному житті Людства. Та всі інтернаціональні релігії мають національне коріння. Так чому ж в час коли українцям так потрібно мати духовний об’єднавчий чинник РУНВІРА залишається мало поширеною в Україні?

Свириденки: Тисячолітній тиск, безконечне поклоніння до чужих богів та інших релігій. Все це всмокталося, можна сказати в кров наших людей. Правдива духовність залишилася сиротою у власному домі. Ми не раз мали дискусії і тут в діаспорі, і в Україні на цю тему з сповідниками найперше християнства. Серед аргументів, котрі найчастіше чули, мовляв батьки вірували в Христа і ми будемо вірити. За такою логікою в Україні мав би бути вічний комунізм. Адже за 70 з лишнім років советчини вирости цілі покоління, котрі вірили у марксистко-ленінське вчення. Значить і їх діти повинні були вірити в «дело Леніна – Сталіна».... Відсутність власного розуміння Бога і породжує національний нігілізм, оте прокляте «хохляцтво», котре немов іржа роз'їдає наш нарід. Чому греки не соромляться своїх стародавніх вірувань. В останні роки все більше людей вірують стародавніх богів. Так в англomовному журналі «Археологія» за 2005 рік була розміщена стаття, де описано повернення греків до своєї прадавньої релігії. Вони навіть на своїй мітології заробляють гроші. Бо кожен турист, хто приїздить в Грецію, неодмінно купить статую Зевса. І чому мають свою віру китайці, японці, індуси, багато інших народів. А найперше євреї (навмисно не вживаємо слово жиди, бо знову ж таки через національний український нігілізм воно вважається лайливим), котрих весь світ вважає причетними до християнства сповідують свою власну релігію іудаїзм. На жаль, українцям забере багато часу позбутися духовного рабства. Бо тисячі років їх вчили любити чужу матір. Але вони неодмінно повернуться до свого. Відродження етнорелігіїєзакономірноюланкоюв довгому ланцюгу духовної еволюції українського етносу. Релігії, відірвані від природи, завдали величезної шкоди екології. Люди, як і за часів

неолітичної революції, починають шукати нову екологічну нішу. Ця нова ніша може виявитися добре забутим старим побожним ставленням до природи. А це можливе в природних етнічних релігіях, де цінність етносу ставиться на вищий щабель цінностей. Тоді етнічна релігія стане невід'ємною складовою етнічної екології.

Бористен: «Мага Віра» — фундаментальна праця Учителя Лева Силенка. Написанню передували численні багаторічні поїздки Силенка тими країнами й краями, де мешкали «стародавні українські племена» оріїв, пелазгів, укрів (Індія, Іран, Палестина, Мала Азія, Італія, Греція, Західна Європа та ін.). Силенко вперше в історичній науці, спираючись на наукові джерела, доводить, що відомі й «загадкові» племена гіттитів і гиксосів є давньоукраїнськими племенами. Йдеться, зокрема, і про те, що гиксози «більш як століття володіли Єгиптом» (фараон Шишак та ін.) а потім перейшли до Палестини. При цьому Силенко посилається, зокрема, на працю американського вченого Джона Вільсона «Культура Стародавнього Єгипту», де йдеться про гиксосів: «Гиксози, мирно вийшовши з Єгипту, розбудували місто Єрусалим десь за 500 років перед вторгненням жидів до Ханаану. Ханаани звали гиксосів „русамі“. Ці руси збудували селище Русасалем, тобто „Русів постій“. «Palestine before the Hebrews» («Палестина перед чебреями», Лондон, 1964), де йдеться про те, що в Палестині знайдені гиксоські могили, в яких виявлено такі керамічні вироби, які тотожні кераміці Трипілля. Окремі розділи книги присвячені творцям зороастризму й буддизму — Заратустрі й Будді, котрі є за походженням давніми українцями-оріянами. При цьому Силенко спирається на неспростовні дані сучасної науки, зокрема — праці американського історика Г. Веллса «Нариси історії» (Нью-Йорк, 1961), де йдеться про те, що «Заратустра, так як і Будда, був оріянином». Досліджує Силенко й новітніші етапи в історії України. «Мага Віра» — праця енциклопедична, багатопланова й широкомасштабна за змістом, проста й доступна за формою. А що б Ви додали до цих слів про «Мага Віру». Адже Ви так само були причетні до її появи...

Свириденки: Найперше слід зазначити, що «МАГА ВІРА» означає МОГУТНЯ ВІРА, це наша УКРАЇНСЬКА БІБЛІЯ. Можна сказати, що на наших очах Учитель Лев Силенко працював над її створенням. Часами ми просто дивувалися скільки він мав сил, насаги, розуму, терпіння аби все опрацювати те що згодом стане головною книгою РУНВІРИ. Якби Учитель Лев Силенко написав лише одну «Мага Віру», то все одно мав би право бути зарахованим до найвидатніших українців світу. Тарас Шевченко дав нам «Кобзаря», а Учитель Лев Силенко «Мага Віру». Важко переоцінити значення цим книг для духовності нашого народу.

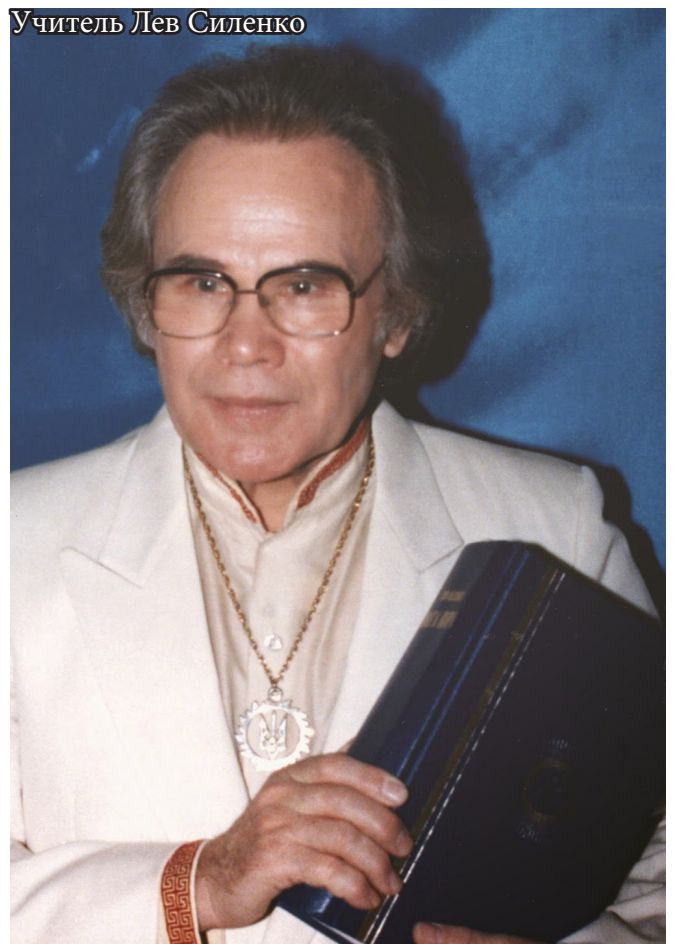
А ще «Мага Віра» має постійний рефрен — визволення Дажбога — одного з найголовніших богів давньоукраїнської міфології, рідної української національної віри. Учитель Силенко настійно розтлумачує святе розуміння єдиносущного милосердного українського Господа з ім'ям Дажбог. В цьому духовна сила Української Біблії. Дажбог тут постає як символ України. Закличним акордом звучить в книзі «Мага Віра» духовне кредо вчителя Учителя Силенка: «Мої рідні люди, обдурені й обкрадені, стоять на колінах перед образами старих біблійних (уявою рабинів придуманих) героїв-юдеїв. І моляться на них. Вони (чужовіри-українці) просять спасіння в юдеїв. Благають в юдеїв, щоб вони їм (українцям) єдність подали і Україну хранили. І кажу я: «Люди, мої рідні люди, ідіте до мене, я посланий душею предків великих, я виведу вас з дому неволі. Звеличу вас. Терплячи від вас приниження, обмови й нарікання, поведу вас на шлях священного духовного відродження, щоб на землі батьків своїх ви були господарями. Щоб були ви кращими людьми між кращими людьми. Щоб було у вас рідне розуміння бога, рідне розуміння себе». Книга «Мага Віра» відіграє велику роль в утвердженні рідної української національної віри серед українців, в духовному розвитку українського народу на сучасному етапі. «Мага Віра» зі статусом Української Біблії як СВЯТЕ ПИСЬМО УКРАЇНЦІВ має бути настільною книгою — книгою життя, книгою духовності кожного українця.

Бористен: Оріяна — першоназва стародавньої України. Країна оріїв. Як державне утворення започаткувалося на Прикарпатті в V тисячолітті до н.е. Територія Оріяни поступово розширилася до Дніпра, етнічні ознаки розвинулися в Трипільській культурі (IV–III тисячоліття до н.с.). За твердженнями вчених, Оріяна є прабатьківщиною індоєвропейських народів (За Л.Силенком). Отець Ор мав двох дочок, та таких вродливих, наче богині з якогось іншого світу. За прадідівським звичаєм, вийшов одного разу він у широкий степ, глянув на всі боки довкілля, але не знайшов там мужів, гідних величі і слави майбутньої Оріяни. Багато років стояв отець Ор з піднятими до неба руками і молив Бога: — Дажбоже наш, ти досконалий розум світу. Ти об'єднав дух з тілом. Ти дав можливість бачити щастя тілесне в щасті духовнім. Шляхи твої, даровані людині, воістину великі і святі. Заопікуйся, Дажбоже наш, щоби діти мої народили щастя своє і надію свою, щоб вічнів рід синів і доньок твоїх, в ім'я світлого дня, твого безсмертя. Слава тобі, всюдисущий і милосердний господи Дажбоже, і нині, і завжди слава! Недалеко від Нью-Йорку в США силами знову ж таки Вашої родини та інших

сповідників РУНВІРИ споруджено храм-святиню Оріяна. Це головна культова споруда членів Вашої громади в діаспорі. Історія її зведення так само, мабуть, цікава....

Свириденки: Найперше хочемо зазначити що Святиню Оріяну без перебільшення будували сповідники РУНВІРИ з усього світу: США, Канада, Англія, Австралія, Нова Зеландія. Ми відчували наш святий обов'язок в тому, аби українці мали такі свій правдивий храм, де могли поклонитися не чужим, а власним богам. Де б жила наша національна традиція, а не інших народів. Ось уявімо що ми приїхали у якесь далеке африканське поселення. І там в оселях чорних людей у рушниках портрети Шевченка, Франка, Лесі України, Сковороди.

Учитель Лев Силенко

І тубільці з ранку до вечора моляться на їх образи. Виглядає якось незрозуміло, неприродньо. І такого зрозуміло не має. Так чому ж по церквах українці б'ють поклони до різних святих, котрі найчастіше мають відношення до нашого народу, таке як Франко до пігмев у Африці?!

У не близькому нині 1975 року рунтато Мирослав Лозовий у містечку Елленвіл (Нью-Йорк) оформив офіційний документ на власність земельного простору Оріяна (Спрінг Глен), де почалося спорудження Святині Матері України. Тоді ж ми вирішили розташувати неподалік Цвинтар (Свяорпа).

І нині там покотяться наші побратими і посестри, котрі вже залишили цей світ. А до Оріяни приїздить чимало цікавих. І не лише з України. Бо у світі поважають тих, хто шанує своє, рідне....

Бористен: Дажбог — сонячне божество у східних слов'ян. У південних слов'ян — Божич. Податель добра і багатства, божество достатку. Опікун громади й народу («наділитель», також «доля», «щастя», «майно»). Називаючи наших пращурів «Дажбожими онуками», автор «Слова о полку Ігоревім» виокремлює Дажбога як верховне божество, під всемогутньою силою якого було все небо — найвища цитадель Всесвіту. Зображення Дажбога було в пантеоні князя Володимира на Старокиївській горі. Вважався родоначальником руського народу, у «Слові о полку Ігоревім» русичі зветься його внуками: «Погибашеть жизнь Даждьбожа внука». В Іпатіївському списку зазначено: «Сонце цар, син Сварога, він же Даждьбог». Дажбог вважався подателем благ, насамперед достатку та врожаю. Деякі дослідники навіть через це вважали його божеством дощу, проте сонячна символіка Дажбога є незаперечною. Функції Дажбога перейшли до Св. Миколи. Появу різних комах та плазунів навесні наші предки пояснювали тим, що Дажбог — верховний бог прадавніх українців — «відімкнув» землю. Для цього він посилав на землю пташок із ключами. У РУНВІРІ Дажбог верховне і єдине божество....

Свириденки: Сповідники РУНВіри не вважають себе рабами Божими. Вони навіть не вважають себе слугами Божими - бо Бог дав нам вибір, тобто свободу вибору. Ми вважаємо себе добровільними помічниками Божими. В старих літописах про русичів-українців говориться як про онуків Дажбожих. Онук з староукраїнської перекладається як помічник. А Дажбог - це ім'я, яким ми називаємо єдиного та усюдисущого Бога. Християни, наприклад, називають його Саваотом, Єговою, Елогим і тд. Араби називають його Аллахом. Індуси - Брахмою. І тд. Якщо ми помічники Божі, то в чому ж полягає поміч Богу? Ми вважаємо, що живучи згідно Прави і направляючи інших бажаючих на життя згідно Прави (законів Бога - законів Природи) - ми допомагаємо Богу вдосконалювати (творити) цей світ. Світ ж бо не створений, світ постійно твориться та змінюється Богом. Це і є суть нашої допомоги Богу. Богу не потрібна була б наша допомога якби він не дав нам (людям) свободи вибору. Він би просто запрограмував нас до підпорядкування законам Прави як тварин. Тому існування РУНВіри необхідне, щоб бажаючі люди могли вдосконалювати себе та своє життя згідно Прави (законів Бога). Найбільшим обов'язком кожного сповідника РУНВіри - є дотримання законів Прави та показувати приклад іншим. Сповідник РУНВіри має розкрити свій потенціал впродовж свого життя. Тобто стати тим, ким його призначив

стати Бог. Жити Правом не просто. Це шлях найкращих, а не гірших роду нашого. Незважаючи на те, що християнство було накинуто нашому народу «вогнем та мечем», РУНВіра не збирається нікого ні до чого заставляти. Відхиляючись від Прави - людина чи народ - сама себе карає. Закони Бога карають людину чи народ автоматично. Тобто іншими словами, всі проблеми нашого народу, від недотримання законів Прави описаних в Мага Вірі - тобто від нашої власної «гріховності» (недосконалості). Український народ карав себе постійно і жорстоко впродовж останніх тисячу років. Проблема не в тому, що у нас були могутні вороги. Проблема у тому, що ми були слабкі, роз'єднані, слабодуховні, вели спосіб життя далекий від Прави. РУНВіра дає ПРАВИЛЬНІ настановки як позбутися усіх цих проблем та раз і назавжди стати могутньою, мудрою та доброю нацією, що живе в гармонії з Богом. До хрещення, Русь була могутньою. Велика візантійська імперія платила нам данину та обходила нас стороною. Ще перед тим, велика римська імперія зазнавала поразку за поразкою від антів та скіфів - наших предків, і не насмілювалась сунути сюди свій ніс. Очевидно, що могутність - це не тільки сила. Могутність народу - це в першу чергу мудрість та сила духу його керівників та мудреців. Тисяча років минули. Прийшов час повернутися обличчям до Бога, до Прави та до наших славних предків.

Бористен: У листопад 1966 року виходить перший номер часопису «Самобутня Україна», який також редагує та видає Лев Силенко. На його сторінках Учитель подавав правдиву історію свого народу, звеличував українську культуру, роз'яснював сутність Рідної Української Національної Віри. Ваша родина так само як і родина Івана Лозового доклала чимало зусиль для розповсюдження цього видання. Нині часопис не видається. Тому існує, напевно, чимало причин. Однак, чому таке цінне видання не було перенесене в Україну? Чи можна відродити часопис «Самобутня Україна»?

Свириденки: Цей часопис особливий для нашої родини. Бо ще далеко до повстання незалежної України в 1974 році Світання поїхали з донею Ладом і сином Ярославом в Україну. Тодішня «імперія зла», як вірно назвав СРСР Роналд Рейган, жила ще за залізною завісою. Особливо пильнували за проявами «українського націоналізму» яким вважався вияв будь-яких національних думок і почуттів. Митник помітив що у нас багато примірників «Самобутньої України», які можна було трактувати як «націоналістичну літературу». Йому сподобалося що ми хоч і з Америки, але добре говоримо українською. І тоді ми зрозуміли що не все втрачено, що за Україну слід боротися. Чому не виходить «Самобутня Україна»? Найперше через брак коштів. Всі свої фінансові зусилля

сповідники РУНВІРИ в діаспорі спрямовують на допомогу Україні. По можливості наші однодумці перевидають «Мага Віру», з'явилися нові видання на материковій Україні. Зокрема, у Львові виходить цікавий журнал РУНВІРИ «Храм Сонця». **Бористен:** По різному можна ставитися до Ваших послідовників. Але що надзвичайно імпонує в сповідниках РУНВІРИ гранична відданість та любов до України. Ваша любов не фальшива. Так, це фальшива любов до народу, якщо хтось вигукує: «Слава Україні!» – але не готовий нічим, ну зовсім нічим, бодай найменшим чимось, жертвувати для її добра і слави. Це неважко вигукувати патріотичні гасла, для цього непотрібно надзвичайних зусиль у

нормальних умовах, але зовсім іншою справою є жити відповідно до тих гасел. Послідовники Вашої конфесії довели свою відданість Україні та її ідеалам. І за це Вам низький уклін! **Свириденки:** Любов до рідної землі, свого народу є не просто закономірним явищем в житті кожної людини, але є і її моральним обов'язком. Любов до Вітчизни один з головних постулатів РУНВІРИ. Соромно є не любити свою землю, свій народ, свою мову, свою культуру та історію. З цим і живимо навіть тут на чужині. Слава Україні та усім Героям, котрі борються за свою Самостійну Україну-Русь! Будьмо всі здорові на довгі літа!

Власне інфо.

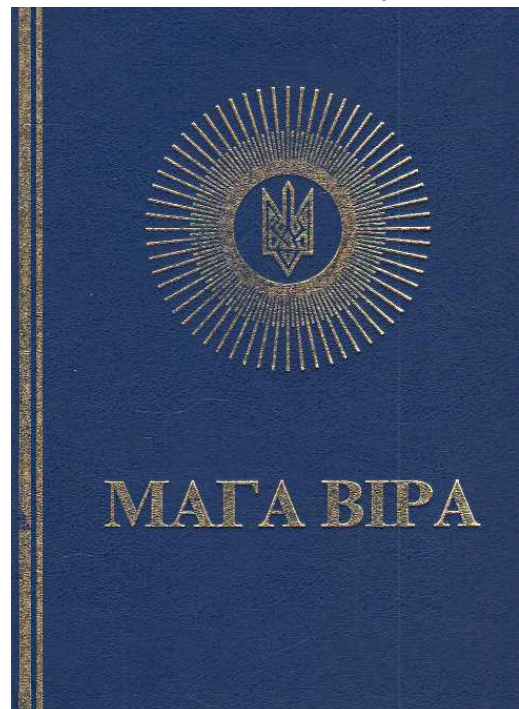
Фото з особистого архіву родини Свириденків

Рунтато Баголюб Свириденко разом з рунмамою Світанною Свириденко проводить церемонію посвяти у рунтати міцного за переконаннями українця Вірослава Кабацюра з міста Новомосковська що Січеславщині. Світлина відзнята влітку 2016 року.

Головний храм сповідників РУНВІРИ у США Святиня Матері України на Оріані

«Мага Віра» - це головна книга РУНВІРИ

Як українці зупинили сталінську агресію у Фінляндії

«То не моя весна
Моя весна прийде з громами.
Із брязкотом шабель,
під шелест прапорів,
З ненавистю й любов'ю до нестями,
Із криком раненим й криком таборів...»
Юрій Гордянин-Лісовський

ЮРІЙ ГОРЛІС-ГОРСЬКИЙ

Весною 1939-го московський більшовик Сталін розробляв плани загарбання Фінляндії. З цією метою було ініційовано мирні переговори щодо обміну територіями, які протягом вересня-жовтня 1939 р. проходили у Москві і мали змусити Фінляндію поступитись Карельським перешийком та районом Петсамо на користь СРСР. Однак фіни зайняли безкомпромісну позицію щодо неможливості перегляду державних кордонів, побоюючись, що територіальні поступки Москві порушать внутрішню єдність країни. Тим паче, що подібні поступки призвели до зникнення з мапи Європи Чехословаччини та Польщі. До листопада 1939 р. мирні совєцько-фінські переговори про новий міждержавний кордон зайшли у глухий кут, вихід з якого був лише один – війна... І вона не забарилась! В ніч з 26 на 27 листопада 1939 р. секретний підрозділ НКВД, таємно перейшовши державний кордон, здійснив артилерійський обстріл прикордонного селища Майніла з території Фінляндії. Ця вдала провокація була влаштована совєцькою стороною, щоб мати привід для денонсації договору із Фінляндією про ненапад з метою подальшого її загарбання... Маховик військової агресії було запущено – 30 листопада 1939 р. загони “Червоної Армії” отримали наказ переходити в наступ на Фінляндію. У той же день президент Фінляндії оголосив війну СРСР, яку пізніше історики обох держав назвуть Зимовою Війною, що тривала героїчних 105 днів. Проте, на нашу думку, неправомірно забутою сторінкою Зимової Війни стала участь українців на боці Фінської Армії під проводом колишнього холодноярського отамана, підполковника Армії УНР Юрія Горліса-Горського. Про чисельність та долю українських добровольців у Фінляндії збереглося дуже мало інформації, набагато більше відомо про командира українського військового загону – Юрія Гордянина-Лісовського більш відомого на псевдо “Горліс-Горський”. Після окупації України більшовиками колишній отаман холодноярських повстанців продовжував боротьбу у підпіллі. В грудні 1939-го р. після початку чергової совєцько-фінської війни Юрій Горліс-Горський їде у Гельсінкі, де формує військовий загін з українців, не тільки з тих, хто потрапив в полон на початку Зимової Війни, але й з членів ОУН, що зголосились стати добровольцями у боротьбі з більшовизмом. Але

про це згодом... У грудні 1939 р. 44-а Київська червонопрапорна стрілецька дивізія імені Щорса в повному складі була перекинута залізницею з українського Полісся у Східну Карелію, на станцію Кемь. Звідси українські червоноармійці мали наступати в напрямку міста Суомуссальмі разом із загонами 163-ї Тульської стрілецької дивізії. Військове командування “Червоної Армії” дало наказ йти у наступ у новорічну ніч, яка була однією з найморозніших за весь час Зимової Війни (до -45-50°C!). Учасники тих подій, що вижили і потрапили у полон до Фінської Армії, а згодом стали добровольцями в загоні Юрія Горліс-Горського, згадували: «Жахлива темрява карельських лісів, де зимовий час перетворюється в саму суцільну імлу без ранку і вечора, позбавила багатьох українців-червоноармійців розуму! Однак краса північного сьйва сприймалась нами як зловісні примарні вогні... Становище підсилювала повна невідповідність нашої дивізії до ведення бойових дій в умовах суворої фінської зими». Як відомо, до грудня 1939 р. місцем постійного дислокування 44-ї Щорсівської дивізії була Житомирщина, а в Карелію вона була перекинута не маючи теплого зимового обмундирування. Зважаючи на допущення дивізійним та армійським командуванням совєцької 9-ї армії серйозних прорахунків в управлінні цим уславленим з'єднанням, 44-а Щорсівська дивізія чисельністю 17 тис. бійців опинилась в оточенні фінів і прогала в боях впродовж 1-7 січня 1940 р. Було втрачено 70% особового складу, 1200 бійців і командирів опинилися в полоні, велика кількість бійців зазнали обморожень. Загалом загони “Червоної Армії” під Суомуссальмі втратили до 23 тис. бійців, у той час як Фінська Армія в цьому районі втратила всього лише 800 бійців. Ось про що листувались кремлівські керманічи та військова верхівка “Червоної Армії” після трагічних подій під Суомуссальмі [цит. мовою оригіналу!]: 1) З телеграми від 5 січня 1940 р. командувачу 9-ї армії: «НЕМЕДЛЕННО по прямому проводу! Дело в Суомуссальми ухудшается. Приказываю принять все меры и срочно без промедления бросить все силы 44-й дивизии для того, чтобы не дать противнику окружить

и взять в плен 2 полка 163-й стрелковой дивизии. Бросить всю авиацию... Непосредственное руководство и ответственность за проведение боевых действий по оказанию помощи возлагается лично на Вас. Будьте бдительны с личным составом. Имеется информация о вербовке украинских красноармейцев белофинскими шпионами! Предупреждаю, что за возможную катастрофу по захвату Суомуссалми лично будете отвечать вы. Немедленно донести о Ваших действиях и распоряжениях.

ГЛАВНОКОМАНДУЮЩИЙ – К. ВОРОШИЛОВ
ПЛЕН ГЛАВНОГО ВОЕННОГО СОВЕТА – И. СТАЛИН

НАЧАЛЬНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБА – Б. ШАПОШНИКОВ».

2) З телеграми від 13 січня 1940 р. начальнику генерального штаба: «...Произошедшее в Суомуссалми показало неспособность оперативного реагирования командиров отдельных военных соединений, в первую очередь 44-й дивизии, совершить контрнасту-пление. Неподготовленность личного состава к финской зиме сыграла с нами злую шутку... Информация о вербовке красноармейцев – уроженцев с Житомира, Киева и Новограда-Волынского подтвердилась! Шпионажем, пропагандой, агитацией и вербовкой с белофинской стороны осуществляют буржуазные националисты, агенты некого Горліс-Горского. Разведка сообщает, что пленным красноармейцам с Украины разрешили сформировать свой полк. Трусость и позорно-предательское поведение командования 44-й дивизии в лице командира дивизии комбрига Виноградова, начальника политотдела дивизии полкового комиссара Пахоменко и начштаба дивизии полковника Волкова, которые вместо проявления командирской воли и энергии в руководстве частями и упорства в обороне, вместо того, чтобы принять меры к выводу частей, оружия и материальной части, подло бросили дивизию в самый ответственный период боя и первыми ушли в тыл, спасая свою шкуру. Рекомендую применить к трусам и изменникам Советской Родины высшую меру наказания! Кто-то должен компенсировать наши потери... КОМАНДУЮЩИЙ 9-Й АРМИЕЙ – В. ЧУЙКОВ».

Варто зауважити, що командувач однієї з слабких і мало оснащених технічно фінських дивізій генерал Г'ялмар Сііласвуо, бійці якого розбили совєцьку 44-у Щорсівську дивізію поблизу Суомуссалмі, був неймовірно вражений стійкістю взятих у полон вояків з совєцької України. На відміну від москалів, які ідейно були просякнуті більшовизмом та гниллю імперського шовінізму, полонені українські червоноармійці навпаки були вільними у своїх думках і «на ура» сприйняли звістку про добровільне входження у загони Юрія Горліс-

Горського. А от сучасний український дослідник Антон Макаренко у своїй статті наголошує на тому, що до сьогодні збереглися свідчення кількох бійців 44-ї Щорсівської дивізії, в яких вони висловлюють своє нерозуміння цілей війни проти Фінляндії, небажання воювати за більшовицьку владу та даремність таких значних жертв серед червоноармійців. Героїчний опір фінів, небажання ставати черговою «союзною республікою», на думку багатьох полонених українців, були зумовлені тим, що фінський народ добре знав, до чого призвела масова колективізація в СРСР та Україні зокрема. Український підрозділ Юрія Горліс-Горського був створений у кінці січня 1940 р., його чисельність сягала майже полку (за різними оцінками чисельний склад нараховував від 450 бійців в січні 1940 р., до 850 в березні того ж року, хоча в будь-якому випадку очевидно, що чисельність українського підрозділу стрімко зростає всього за 2 останні місяці Зимової Війни). Відомо, що українці були вдягнені у фінський однострій та відрізнялись від інших формувань українськими мазепинками, на які кріпився металевий знак Володимирового Тризуба, а деякі українські вояки мали круглі значки діагонально розділені на синю та жовту смужки. Синьо-жовті армійські відзнаки не вживалися, оскільки такі мали добровольці зі Швеції, які сформували цілий полк. Українські червоноармійці, потрапивши до фінів в полон не одразу зізнавались у тому, що вони не москалі, а саме українці. Проходячи своєрідний відбір у загін Юрія Горліс-Горського, українські полонені добровольці розповідали про жахливий стан речей не тільки в совєцькій Україні, але й в рядах «Червоної Армії». Достеменно відомо, що ефективний український полк на чолі із Юрієм Горліс-Горським був задіяний на Карельському перешийку, поблизу озера Вуоксяярві між селами Ківініємі та Ріітасаарі, на початку березня 1940-го р. Його бійці нищили більшовицьких окупантів методами запорозького козацтва та холодноряських повстанців – із задалегідь приготовлених засідок бійці здійснювали атаку «лавою», головною метою бою було

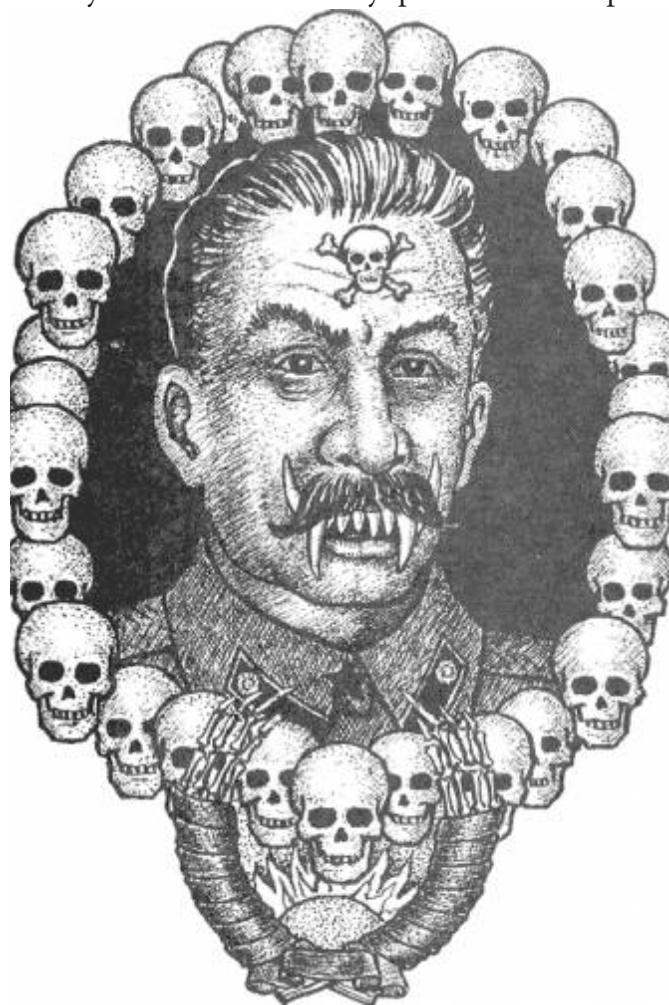
виснаження супротивника та його деморалізація, тож з цією метою в таборі створювався резерв, який у вирішальний момент мав завдати раптового удару. Навальний обхват ворога з флангів, вихід йому в тил попри відмінність карельського ландшафту від українського, створення резерву та засідки, раптовість удару та вмиле використання рельєфу болотистої та лісної місцевості фінської Карелії стали характерними ознаками військового мистецтва українських добровольців. Інформацію про українців у складі Фінської Армії до військового командування "Червоної Армії" та партійного керівництва ВКП(б) доповідали завербовані агенти з числа фінських комуністів. Пропаганда Кремля знаючи про масову здачу у фінляндський полон українських червоноармійців вирішило припинити війну, адже масштабна втеча вояків зі зброєю на бік ворога могло зіграти поганим жартом з дисципліною у всіх інших боєздатних підрозділах "Червоної Армії". Як відомо, українські червоноармійці з 44-ї Щорсівської дивізії воювали проти фінів без всіякого ентузіазму, але фінські листівки та агітація ідеологічного загону Юрія Горліс-Горського зробили свою справу – багнета з рештою повернулись у бік ненависного Кремля. Юрій Горліс-Горський, як вмільний провідник та інструктор, з безідейних полонених українських червоноармійців за кілька тижнів ідеологічного та військового вишколу зробив справжній боєздатний полк, рівнозначний загонам шведських добровольців, бійці якого тепер мали ідею – повалення більшовизму! Легалізації полонених українців та добровольців з полку Юрія Горліс-Горського у рядах Фінської Армії сприяла тісна співпраця підполковника Армії УНР з місцевими націоналістами. Налагоджувати контакт з фінськими урядовцями та штабом Фінської Армії Юрію Горліс-Горському допомагав Герман Гуммерус – посол Фінляндії у Києві в часі II-го Гетьманату та Директорії УНР. В поміч підполковнику Армії УНР став і член ОУН – Богдан Кентржинський, який у березні 1940-го р. організував Комітет допомоги совєцьким українським військовополоненим, учасники якого мали скласти кістяк полку Юрія Горліс-Горського, а пізніше стали основою української діяспори у Гельсінкі та Стокгольмі. Подорож до країни озер – Суомі – Юрій Горліс-Горський відобразив у 2-х чудових статтях "Фінляндія" та "Подорожні зигзаги", в яких оспівав велич фінської нації, що повстала на захист своєї ідентичності, буття та державної самостійності. Відчайдушна спроба холоднорярського отамана і підполковника Армії УНР Юрія Горліс-Горського створити українські загоны у складі Фінської Армії дала свої надзвичайно корисні плоди... Постає унікальність ситуації – українці опинились по обидва боки фронту. І саме

українці стали тим небезпечним каталізатором падіння морального і бойового духу в рядах "Червоної Армії". Продуктивна діяльність українського полку під проводом Юрія Горліс-Горського стала загрозою для подальшої військової ескалації Кремля напередодні справжньої м'ясорубки Другої світової війни у Європі. Співпраця Юрія Горліс-Горського з фінськими націоналістами довела урядовцям в Гельсінкі, що попри совєцьку окупацію бойовий дух української нації залишається незламним. Зимові Війна закінчилась 12 березня 1940 р. підписанням у Москві мирної угоди: попри тактичну перемогу СРСР, стратегічно перемогла Фінляндія, хоч і вимушена була поступитись власними територіями – Карельським перешийком, кількома островами у Фінській затоці і частиною північних півостровів (Рибачий та Середній). З наведених вище фактичних обставин, є всі підстави вважати, що саме український чинник призвів до ризику повної деморалізації совєцьких військ у Фінляндії. Ситуація, за якої одні українці, по суті уникали активної завзятої війни проти Фінської Армії, а інші, з протилежного фронту надавали їм приклад і можливість воювати на стороні справедливості, могла в наступний момент перерости в тотальну катастрофу сталінської воєнщини. Через усвідомлення навислої над більшовицьким військом загрози повної деморалізації, й змусила Сталіна зупинити війну в Фінляндії! Адже йому було байдуже до чисельних втрат особового складу, він би міг покласти стільки життів, скільки було б потрібно, для окупації всієї країни, але Сталін, побоюючись ризикнути морально-бойовим духом своїх військ, перед запланованою на наступний рік великою європейською кампанією. І саме українські воїни, по обидва боки фінського фронту створили ці ризики для Московії, й тим самим захистили, можливо не тільки Фінляндію, а й інші Скандинавські країни, й тим самим запобігли домінуванню радянської імперії у всьому Балто-Скандинавському регіоні! Внесок українського полку під проводом Юрія Горліс-Горського у Зимовій Війні важко

переоцінити, адже тривалий час кремлівської пропагандивної тиші та навмисного забуття зробили свою справу – про українських добровольців забули на довгих півстоліття. Однак, совецька доба скінчилась, незалежна Україна існує так само як і самостійна Фінляндія, а от московський Колосс на глиняних ногах все ж зазнав краху, про що свідчить і сьогоднішня путінська агонія. Сталінська агітація та партійна пропаганда не згадували про українських добровольців у Фінській Армії, бо совецькі урядовці не хотіли розголосу і боялись, що “раби-хохли” почнуть не стільки знімати нові національні бунти і повстання, скільки здаватись у полон ворогам Москви і повертати багнети в бік більшовиків. Так само й історики по обидва боки кордону не наважуються говорити правду про участь українців на боці Гельсінкі, а не тільки Москви, це стає зрозумілим з погляду на сучасну геополітичну ситуацію у Європі. Але українці пам’ятають героїчний чин своїх предків, Європа невдовзі дізнається і згадає своїх відчайдушних українських рятівників! Слава Герою України і Фінляндії Юрію Горлісу-Горському! Слава українському полку Фінської Армії! P.S. Влітку 2010 р. нащадки українських полонених-добровольців з полку Юрія Горліс-Горського за ініціативи онука загиблого у Зимовій Війні, мешканця Коростишева, голови благодійної організації “Пам’ять” Леоніда Костюка, за сприяння Посольства України у Фінляндській Республіці, на місці загибелі українських воїнів під Суомуссальмі встановили пам’ятник на згадку про їхній героїчний чин. Нині представники української діаспори у

Фінляндії раз на рік відвідують це місце з квітами та співом національного славня вшановують незабутих полеглих українських героїв.

© Денис КОВАЛЬОВ та Юрій ЯКУБА

БОРОТЬБА ПОЛЬСЬКИХ КОМУНІСТИЧНИХ СЛУЖБ БЕЗПЕКИ З УКРАЇНСТВОМ

Arkadiusz Słabig. Kwestia ukraińska w działalności Służby Bezpieczeństwa PRL.
Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.
Dokumenty i materiały. Warszawa 2016.

Перед нами об'ємна документально-аналітична праця польського автора-дослідника Аркадіюша Слабіґа про те, як і чому в післявоєнній комуністичній Польщі сприймали українську меншину та хто, в основному, рішав про її долю. Автор зібрав досі засекречені матеріали польської служби безпеки від часу закінчення Другої світової війни до 1989 року, коли Польща нарешті позбулася "братньої опіки" СРСР. Те, як нова польська влада ставилась до своїх громадян української національності, серйозно зумовлене бажанням будувати однонаціональну державу, в якій не було б місця для національних меншин, а це передусім було продовженням меншиневої політики польських передвоєнних урядів, спрямованої на дискримінацію українців у всіх проявах життя. Наслідком цього, в основному, було післявоєнне переселення поляків з України до Польщі та насильне переселення українського населення Закарпаття до України, що згодом стало депортацією, і злочинна військово-адміністративна депортація автохтонних українців Закарпаття на польські північні й західні понімецькі землі під час операції "Вісла" 1947 року, що має всі прикмети народобивства.

Цей злочин супроти українського населення залюбки пояснювали збірною відповідальністю за те, що, мовляв, Українська Повстанська Армія на Закарпатті вбила популярного генерала Кароля Сверчевського, тож треба було викоренити всіх українців з їхньої рідної землі і насильно розсіяти їх по всіх усядах держави з метою швидкої асиміляції, а це ж бо практично на повну загалу. Тепер деякі польські автори оправдовують операцію "Вісла" помстою за волинський конфлікт і свої втрати в Україні. Це все залежно від потреби.

Ніде правди діти, що до 1956 року, українці на польському засланні жили без усяких громадянських прав як злочинці -- без своєї церкви, без рідної школи, без друкованого українською мовою слова, у постійному страху перед небезпекою, -- перед репресіями та насильством. Саме тому вони згодом почали приховувати своє українство. Державна політика щодо українців почала приносити Польщі обильне жниво. Число українського населення почало швидко зменшуватися що й підтверджує офіційна сучасна статистика. Автор рецензованої публікації, в основному,

на основі досі засекречених документів Уряду Безпеки (УБ) підтверджує очевидні факти, а це з черги характеризує його як об'єктивного дослідника – явище доволі рідке в польському колі дослідників. А. Слабіґ підтверджує, що після Другої світової війни українська національна меншина в Польщі була під інтенсивним наглядом комуністичного апарату безпеки. Влада зарахувала її до категорії "внутрішнього ворога" та "непевного елемента" для добра держави. Українцям присвоїли ярлик "націоналізму" з яким треба боротися. У першій половині 1950-их років службовці Уряду Безпеки "націоналістичні" дії утотожнювали з членством у націоналістичних організаціях. Для безпеки всі українські організації були "націоналістичні". Зараховували до них не лише Організацію Українських Націоналістів (ОУН) і Українську Повстанську Армію (УПА), але й усі концесійні структури. Після 1956 року український націоналізм приписували всім українцям, що робили спроби захисту своїх власних національних інтересів, які суперечили політиці державної влади. За "націоналістичну діяльність" вважали офіційну або неофіційну критику

меншиневої політики влади, вимогу ліквідувати наслідки операції “Вісла”, висловлювання спротиву проти полонізації та русифікації українського населення, свідоме відокремлення від польського довкілля, культивування традиції боротьби за вільну Україну, викликування чварів на національному або релігійному ґрунті тощо. На цій основі кожен польський громадянин української національності міг бути об’єктом поліційного стеження і переслідування. Прояви “українського націоналізму” зводились до використання легальних форм праці Українського Суспільно-Культурного Товариства (УСКТ) до ширення ворожої ідеології. Органи безпеки слідували за спробами просування на різних зборах, доповідях, авторських зустрічах дискусій з націоналістичного становища, поширювання націоналістичних ідей в друкованих засобах масової інформації, особливо в Календарях УСКТ, використання мистецьких програм на різних академіях і фестивалях для просування націоналістичних ідей тощо. Ворожу пропаганду влада добачувала в наріканнях українців на дискримінацію української меншини польською владою, на насильну полонізацію та домагання дозволу на поворот на рідні землі на Закерзонні. Націоналістичною пропагандою було також ширення поглядів про згодану русифікацію України, аякже; підтримування згоданих націоналістичних тенденцій греко-католицьким духовенством; спроби прищеплення молодому поколінню українців потреби продовжування боротьби за самостійну Україну та прославляння боротьби ОУН і УПА. До категорії націоналістичної діяльності зараховували також стримування процесів природної асиміляції, особливо серед молоді; кольпортування націоналістичної літератури; контакти з українськими організаціями в країнах вільного світу та інші. Можна собі уявити реакцію УБ на домагання учасників Організаційного З’їзду УСКТ 1956 року на дозвіл повернутися на рідну землю. Якщо таке домагання класифікували як прояв націоналізму, то всі учасники того з’їзду були націоналістами, а разом із тим – злочинцями. На II З’їзді УСКТ 1960 року було ще гірше. Міністер внутрішніх справ Шнек не про повороти запроторених на понімецькі землі українців хотів говорити, а про боротьбу з українським націоналізмом. У висліді звільнили з посади Головного Секретаря УСКТ Ольгу Васильків -- дуже заслужену для української спільноти гарну, мудру та відважну людину-патріотку. Її провинною було те, що заохочувала своїх земляків позбутися страху, полагоджувала їм усякі проблеми, розбудовувала українське шкільництво, співала українські пісні тощо. Це ж бо націоналізм! Як студент україністики та делегат, я мав відвагу (зараз таки після погромного слова міністра) в імені студентів і

молодої інтелігенції подякувати пані О. Васильків за її корисну працю. Мені цього не забули. Автор дослідження стверджує, що джерелом більшості негативних явищ, які влада вбачала в українському середовищі, були українські організації на Заході. На його думку, в кордонах післявоєнної Польщі (на Закерзонні) залишилося біля 700 тисяч українців, які жили на пограниччі в трьох воевідствах: Краківським, Ряшівським і Люблінським. На північному Поліссі (у Білостоцькому воевідстві), між Бугом і Нарвою, жило українськомовне населення (“підляшуки”), яке влада визнала частиною білоруського народу. Саме тому їх не депортували під час операції “Вісла”. Тому, що до липня 1945 р. Польщу залишило ледве 38% “оптантів”, акції надали характер насильства -- у дію ввели військо. Крім того, постійний терор здійснювало польське підпілля з рядів Армії Крайової та різні цивільні банди з метою наживи. Виселення до УРСР тривало до кінця 1946 року. Виселенням охоплено понад 488 тисяч осіб. У висліді переселення і депортації знищено структури Українських Церков під Польщею. Згодом влада погодилась на відновлення праці Православної Церкви, але посилали над нею поліційний нагляд і з’єднала з Російською Православною Церквою. Главою Польської Православної Церкви в 1955 р. став Митрополит Макарій, якого назначив московський патріарх. Українським католикам ще довго довелось боротися за право молитися у рідному обряді. Щойно 1957 р. Кардинал С. Вишинський дістав згоду влади на відправу Служби Божої в греко-католицькому обряді в двадцяти місцевостях, де були більші скупчення українців. До речі, польський римо-католицький єпископ традиційно сприяв винародовленню непольського населення, а українців зокрема. У цій книзі автор, ймовірно, дає правдивий огляд боротьби українського підпілля на Закерзонні після війни, наводить дані про структуру УПА. Він стверджує, що смерть ген. К. Сверчевського використано як пропагандивний аргумент для проведення операції “Вісла”. Одначе, хоч основний етап цього злочину закінчився у половині серпня 1947 року, виселення українців продовжувалось до 1952 року. Разом депортовано з рідної землі на польське заслання 150 тисяч автохтонних українців. А. Слабіг наводить точні дані про те, де і як поселювали депортованих. Він підтверджує факт заборони українцям покидати місця поселення, а особливо заборонено повертатися до рідної хати на Закерзонні. Рішення в цій справі могли приймати тільки представники УБ. Після операції “Вісла” провід українського підпілля доручив відділам УПА або переходити на терен України, або пробиватися через Чехословаччину до американської зони в Німеччині.

Продовження на стор 20

«Мобілізовані серцем. Волонтери російсько-української війни 2014-2016 рр.»

Волонтерський рух допомоги українським військовим виник стихійно із початком російсько-української війни в різних регіонах країни. До цього часу волонтери пройшли добрий гарт та вишкіл, підтримуючи учасників Революції Гідності. По всій Україні діють кілька десятків волонтерських організацій, які займаються підтримкою військових, мобілізованих, учасників АТО. «Хочу наголосити, що без волонтерів, без всього українського народу наша перемога була б неможливою. Хочу наголосити ще, що саме волонтери були першими, хто розпочав реформування всіх органів державної влади», - зізнається під час одного з своїх

виступів Президент Петро Порошенко. Редакція щомісячника «Бористен» продовжує роботу над художньо-публіцистичним збірником «Мобілізовані серцем. Волонтери російсько-української війни 2014-2016 рр.». Завдання майбутнього видання відзначити їхню жертовну працю, висловити вдячність та підтримку ЗСУ, за активну громадянську позицію. А ще показати на прикладі героїв майбутньої книги що волонтером може бути кожен. Адже війна, яка йде в Україні, має стосуватися кожного. Коли кожний прийме це серцем та душею, тоді у нас все налагодиться і ми переможемо. Ось і все. Редакція

“Слово редактора”

Дорогі наші читачі!

Щомісячник «Бористен» з перших днів свого існування був не просто журналом. На наші плечі лягли набагато більші завдання. Ми повинні були стати одним з промоторів українського життя у Наддніпрянському краї. Часопис виступив ініціатором спорудження пам'ятника легендарному батькові запорізького козацтва Дмитру Яворницькому в Дніпрі, завдяки клопотанням бористенівців було прийнято рішення про охорону державного меморіального будинку – музею О.Т. Гончара на вулиці Клубній обласного центру та названа вулиця його імені. Силами редакції журналу «Бористен» проводилися різноманітні літературно-мистецькі імпрези, щорічний конкурс на кращу публікацію імені Олеся Гончара на сторінках часопису. З вересня 2002 року виходить релігійний додаток до журналу «Бористен» бюлетень «Наша Церква – Київський Патріархат». Видання благословив Патріарх УПЦ КП Філарет. Бюлетень відіграє важливу роль в регіоні та Україні по поверненню населення до духовних витоків нації та релігійності. А з 2004 року при редакції почало активно діяти Січеславське відділення Фундації Багряного. Культурологічне об'єднання патріотично налаштованої творчої інтелігенції та представників громадськості. У 2009 році редакція започаткувала щорічний конкурс творчої молоді імені Марусі та Івана Гнип (США). В ході якого визначаються переможці та лауреати в чотирьох номінаціях: «Музика», «Образотворче мистецтво», «Театр» та «Література». Редакція щомісячника провадить значну гуманітарну діяльність. Так довголітня дружба єднає журналістів „Бористену” з вихованцями Дніпропетровського обласного дитячого будинку для дітей з вродженими та придбаними фізичними вадами. Завдяки організованому журналом спонсорам сиротинці обладнано спортивний реабілітаційний зал, придбано чимало побутової та навчальної оргтехніки. А наприкінці 2005 року споруджено капличку Української Православної Церкви Київського Патріархату. Та ось в Україну прийшла війна. Минулий 2016 рік як і попередні ми провели у справах спрямованих на захист України від путінських нелюдів. Журнал «Бористен» активно зайнявся волонтерською роботою. Зокрема, українським бійцям на передову доставлялися

продукти, медикаменти, художня література, засоби гігієни тощо. Силами редакції було організовано декілька концертів для поранених бійців у військовому госпіталі м. Дніпро. Цього року побачив світ художньо-публіцистичний збірник «Українські воїни Добра і Правди» нова книга серії «Бібліотека журналу «Бористен». У ньому зібрані історії життя наших героїв, котрі воювали за незалежність і свободу Батьківщини на Донбасі. А також опубліковані дитячі кольорові малюнки до українських військовослужбовців з подякою за їхню хоробрість. Ця книжка покликана показати людям глибину подвигу сучасних захисників України. А також сприяти патріотичному вихованню громадян, щоб українська молодь зростала свідомими громадянами. Редакція щомісячника «Бористен» продовжує роботу над художньо-публіцистичним збірником «Мобілізовані серцем. Волонтери російсько-української війни 2014-2016 рр.». Завдання майбутнього видання відзначити жертвну працю тих, хто підтримує та підтримував Українське військо, висловити вдячність за активну громадянську позицію. А ще показати на прикладі героїв майбутньої книги що волонтером може бути кожен. Адже війна, яка йде в Україні, має стосуватися усіх. Коли кожний прийме це серцем та душею, тоді у нас все налагодиться і ми переможемо. Окремий розділ буде присвячений волонтерам та волонтерським організаціям з діаспори. Третій рік поспіль триває війна. Але ми неодмінно переможемо! Бо Україна вже перемогла, бо Українців ніколи ніхто не ставив на коліна, бо Українці завжди боролися й будуть боротись за свою Волю, Свободу, за свою Україну! Думками ми сьогодні повинні бути з нашими Захисниками України — братами, синами, батьками, які захищають нашу Батьківщину, нашу Україну. Відваги, козацького здоров'я, ангелів-охоронців їм та повернення з Перемогою в рідні хати! Військової вдачі вам, хлопці! Повертайтеся живими! Вся Україна молиться за вас!!! Ви наші герої!

Україна переможе!
Україна вже перемогла!
Слава Україні!
Героям слава!

Фідель Сухоніс, редактор

**НАША ЦЕРКВА -
КИЇВСЬКИЙ ПАТРИАРХАТ**

РЕЛІГІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ ЧАСОПИСУ «БОРИСТЕН»
ВИДАННЯ БЛАГОСЛОВИВ ПРЕДСТОЯТЕЛЯ УІЩ КИ ФІЛАРЕТ №2(150) 2016 рік

CELEBRATING YEARS

Чверть століття еднаємо світ

Сугестії про Валентина Чемериса

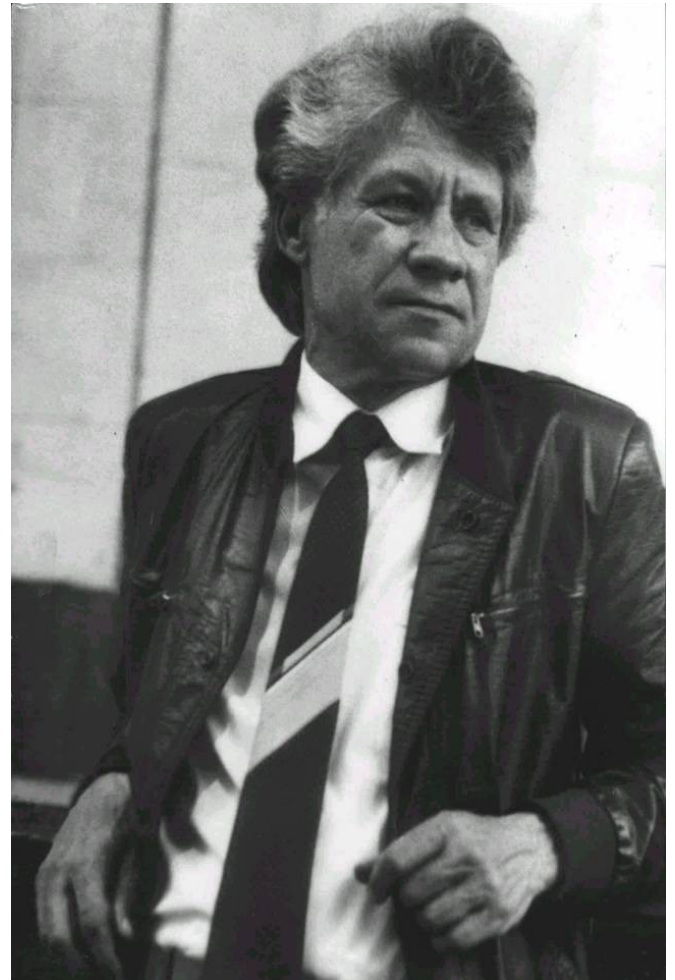
Ці думки, можливо, забарилися з оприлюдненням. Принаймні, найперше, мабуть, для усвідомлення самим автором. Але так, напевно, влаштований цей світ. Щоб зрозуміти щось чи, бодай, частково осягнути, часами потрібно втратити.

Пізннього вечора 4-го грудня 2016 року в одній з київських лікарень помер Валентин Чемерис. Доля відміряла йому 80 літ непростого і нерідко суперечливого життя. Життя, яке обірвала, власне, не старість, а безжальна і, як не гірко, завжди перемагаюча хворого онкологія. Хоч у випадку з Валентином Лукичем він зміг відтермінувати неминучий кінець майже на добрих десять років. Не стало талановитого прозаїка, письменника – галерника, людину, для якої література була не просто заняттям, а самим життям. Він був хрещеним батьком нашого «Бористена». Його думки, енергія, небайдужість та працьовитість лягли у підвалини журналу. Часопис пережив одного з своїх творців. Бо той імпульс, який дав свого часу виданню Валентин Чемерис і сьогодні рухає журнал. Це немов зірка, яка згасла у порожнечі Всесвіту, а її світло ще мчить назустріч іншим зорям та планетам.

Валентин Чемерис написав багато гарних і цікавих книг. Вони так само житимуть ще довго після смерті автора. Бо така вже доля будь-якого талановитого витвору – пережити свого творця. Валентин Лукич Чемерис був талановитим письменником. Це не буденний шаблон. Це факти, це правда. Ще перед його смертю вдалося почути, здавалося б, у жартівливому ключі перифраз відомого вислову: про покійника або добре, або правду. Правда про Валентина Чемериса, як на мене, найперше полягає у тому, що ця людина, попри своє комунікативне призначення на Землі, важко сприймала та пристосовувалася до буденності. Проживши більшу частину життя у вщент зросійському Дніпропетровську, він, фактично, не міг говорити російською. Це все одно, що не спілкуватися англійською у Лондоні. Його внутрішня еміграція вразливої людини і українця, мабуть, тривала все життя. І, на відміну від правдивих емігрантів, він, очевидно, не був здатний, а може, й не хотів асимілюватися, засвоїти звички і традиції того оточення, де йому доводилося бувати щодня.

Біографи письменника Чемериса завжди будуть писати, що у літературі він починав як гуморист. Та мені він нерідко нагадував того клоуна, який з сумним обличчям на манежі викликав нестримний регіт публіки в цирку. Так у нього було розвинене почуття гумору, він міг майстерно написати смішну історію. Його посмішка і жарти були притягальні й викликали захоплення оточуючих.

Але особисто у моїй пам'яті Валентин Чемерис найбільше запам'ятовується все таки зажуреним і похмурим. Може через те що справжньому літературному таланту випадає завжди бачити глибше і більше, аніж решті людей. І часто-густо не лише добро і радість.

В історії моїх стосунків з Валентином Лукичем були сторінки особливого піднесення і захоплення. Були часи, коли мене посправжньому тишило відчуття, що я маю такого тестя. Він був моїм авторитетом і, попри на загал інфантильну натуру, життєвим учителем. Пройдуть роки і я стишу це своє захоплення, бо стану доросліше, в чомусь мудріше і розумніше. Але особистість Валентина Лукича завжди буде для мене прикладом того, що є на Землі люди, яким судилося жити не лише для продукування собі подібних та накопичення пенсійного стажу. Коли померла його дружина, моя теща, усім близьким та рідним здавалося, що ми вже ніколи не побачимо посмішку Чемериса, не почуємо його жартів. Бо вона була для нього одним із тих нечисленних оберегів, котрий захищав його від складнощів та гіркоти оточуючого світу. На похоронах у той час найріднішою для нього людини він був схожий на равлика, якого витягли з мушлі: геть беззахисний та без надії на життя.

- Такої вже не буде, а іншої мені не треба, - промовив він мені того трагічного дня.

І ще все ж таки песимізм був, напевно, так само однією з визначальних рис його характеру. Книги В. Чемериса багаті на вигадку. Зрештою, в його творчій біографії чимало фантастичних оповідок. Але власне життя В. Чемериса в чомусь так само було схоже на роман, твір суперечливий і складний, особливо в другій частині. Побіля могили матері його двох дітей він зустрів іншу жінку. Чи було це кохання у звичному для насрозумінні - сказати важко. Але одне ясно мені достеменно: інша жінка стала для нього новою мушлею. Навіть більш надійною і комфортною, аніж попередня. Він сповна скористався вигодами свого морально- психологічного прихистку. Письменник настільки відгородився у своєму новому домі від оточуючого світу, що, думаю, втратив десь відчуття реальності, навіть відчуття власних духовних орієнтирів.

Але це життя, і часто нам судилося пережити багато подій, зустріти різних людей...

У ритуальній залі Байкового цвинтаря зимно і від погоди надворі, і від холодних бетонних стін, котрі аж ніяк не личать такому місцю. В труні лежить маленький, виснажений хворобою чоловік. Як у всіх небіжчиків, у нього запали очі і неприродньо бліде обличчя. У моєї дружини і доні вже, здається, немає сліз. Не соромлюся їх і я. Природньо, коли бачиш востаннє близьку для тебе людину. А ще я дуже хочу вірити, що ми неодмінно зустрінемося з Валентином Лукичем Чемерисом у тому, для кожного з нас невідомому світі, і тоді я вже сповна зможу розпитати його про все, що цікавить і бентежить мене у хвилини прощання. І я так само хочу вірити, що це також важливо й для нього...

Фідель Сухоніс, редактор журналу "Бористен"

УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ (Ні, ні, не за І.Франком)

Нарешті!!!

Виявляється, я наближаюся до щастя! Ба, ба, до його піку! Виявляється, той пік щастя людського, як довели вчені, припадає на 74 роки. А мені вже ось-ось стільки ж буде. То виходить, що я, нічого взагалі не підозрюючи, наближаюся — цілком благополучно! — до піку свого щастя. Нарешті! І я буду щасливим. В Україні нашій — бо де ж іще мені, українцю, бути щасливим, як не в рідному краї?!

А щодо піку щастя, то це вчені Німеччини та Австрії — спасибі їм, виявили: у всьому світі найщасливіші люди бувають у віці 74-х років. Мій завтрашній вік! Чому саме в 74 роки? А тому... На цей час у людей стійке фінансове забезпечення, більше часу є для дозвілля плюс відсутність будь-якої відповідальності, службових обов'язків тощо. Усе це й робить людей у цьому віці абсолютно задоволеними життям. На думку вчених, починаючи із підліткового віку рівень щастя у житті поступово зменшується, а пік незадоволення припадає на 40 років. Зате починаючи з 46 років, людина вже квітне, досягаючи максимального розвитку у 74 роки.

Але я не встиг і порадіти, як мене наче хто обухом по голові: бац! Для України, виявляється, такі цифри звучать просто... іронічно і знущально. За

порахунками спеців із ООН, в Україні до піку щастя, що його виявили світові вчені, доживає набагато. Середня тривалість життя у нас — 69 років (у тім числі в чоловіків — 63,9, а в жінок — 74,3 року).

Виходить, що перші до піку щастя просто не доживають, а другі ледве встигають відчутти приплив щастя, як уже пора... Зачиняти крамничку й відправлятися в кращий світ. Що робити, що робити????

Один із українських ветеранів заявив: треба спішно повертатися... назад. Мовляв, після війни (Другої світової) "щастя було більше". І ще він додав: "Я погодився б переселитися в період 50—60-х років, коли мені було близько 20—25 років. Тоді всі працювали за ідею (оскільки платили копійки — В.Ч.), люди були чесними, відновлювалися міста... Тоді був справжній азарт життя..."

От і думаєш. Мо й справді перенестися у 50—60-ті роки минулого століття? Тоді хоч і трудно було після війни, а справді яюсь... м-м... радісніше жилося. І люди були не такі... Людяніші, чи що?

Хоча в Європі та США, наприклад, люди чомусь не багнуть повертатися у минуле. Як заявив один наш гендиректор міжнародного інституту соціології, "просто у Європі і США люди похилого

віку не переймаються своїм майбутнім і сьогоdnішнім. У них сильна система страхування, високі заробітки. Вони забезпечені щастям: до старості накопичують непоганий капітал і можуть витратити його на своє хобі. Вони багато подорожують, можуть собі це дозволити. А що нам, в Україні, дозволяє наша пенсія?"

Виходить, щоб бути щасливим у 74 роки, нам, українцям, не у своє минуле післявоєнне повертатися треба, а жити в Європі чи у США? Так відразу б і сказали, а то... Але я хочу жити в Україні. І, відповідно, в Україні хочу бути щасливим. І в 74 роки, і взагалі... Ось тільки як в Україні та українцю стати щасливим?

Складне запитання, на яке немає відповіді. І не було її, здається, ніколи. Бо запитання складніше за те, що його задавали герої кінокомедії "Карнавальна ніч": чи є життя на Марсі? І відповідали: чи є життя на Марсі, чи немає життя на Марсі, науці це невідомо.

Та Бог з ним, з Марсом! Науці ще багато чого невідомо. Як і відповідь на запитання: як в Україні стати щасливим? Бодай і в 74 роки. І хто взагалі, у нас, в Україні, викрав наше щастя? Бодай і те, що мало з'явитися для нас на сімдесят четвертому році життя?

В.Чемерис

Продовження. Початок на стор. 17

До кінця липня 1947 р. польські війська вбили або взяли в полон 1509 членів УПА. У висліді польські військові суди засудили до смертної кари 487 українців (не всі вироки виконано). У концентраційному таборі Явожно в роках 1947-1948 запроторено 3873 особи, в тому 916 жінок і 107 дітей, та 22 греко-католицьких і 5 православних священників. Згідно з твердженням А. Слабіґа, роки 1958-1962 – це особливо важкий період у житті української меншини в Польщі. Попри всякі заборони, державна адміністрація навіть не дозволяла вживати таких слів, як українець і український. Для українців вживали, очевидно, вульгарних і принизливих назв. Деякі зміни прийшли дещо пізніше. А. Слабіґ пише, що всупереч усяким перешкодам, в роках 1956-1958 до Люблінського і Ряшівського воевідств повернулося біля 20 тисяч осіб української національності. За малими винятками, до Краківського воевідства лемкам зовсім не дозволено повернутися з заслання. У загальному, в роках 1948-1990 на рідні землі повернулося 30-35 тисяч депортованих і їхніх нащадків. Окреме місце автор присвячує справі т.зв. лемківського сепаратизму, що появився під впливом прокомуністичного Лемко-Союзу в США, який проповідував ідею окремого русинського народу. Слід відмітити, що залишки москвофільства ще з передвоєнних часів жевріли в селах на заході Лемківщини і їх підтримувала влада на шкоду українцям (і досі підтримує). У висліді наполегливих зусиль лемківських активістів, 25 травня 1958 р. у Зеленій Горі створено Тимчасовий Організаційний Комітет русинів-лемків. У серпні 1958 р. ЦК ПОРП визнав цю групу нелегальною. Щойно 1959 року дозволено на створення при Головному Правлінні УСКТ окремої секції для розвитку лемківської культури. У 1970-их роках посилюються асиміляційні тенденції супроти українців: зменшено дотації на культурну працю УСКТ, ліквідовано багато пунктів навчання української мови та повітові й воевідські структури УСКТ. Ще 1963 р. ліквідовано українську філологію у Вчительській Студії в Щеціні, яку засновано 1957 року. Велику роль в українському суспільстві відіграв IV Загальноосвітній Ліцей в Лігниці, який, як пише А. Слабіґ, називають “лігницькою твердиною”. Безперечно, треба було багато зусиль українців, щоб цю школу зберегти. Згідно з аналізою УБ, до “Солідарности” вступило мало українців. Після введення воєнного стану, серед 9736 інтернованих громадян, було лише сімох українців. У висліді 1984 р. дозволено відновити воевідські структури УСКТ. Найповнішу програму поправки положення українців представили українці Щеціна. Вони домагалися змін у праці УСКТ і українського шкільництва, знесення заборони запротореним на польське заслання українцям на поворот

на рідну землю, призупинення інвігіляції та шикан супроти активних українців. На той час посилювалася діяльність української молоді. 1981 р. створено загальнокрайову Спілку Українських Студентів, але її не дозволено зареєструвати. Від 1983 року нелегально почало діяти Братство св. Володимира, до якого входило біля 40 осіб, які впливали на поправу положення українців у Польщі. Як пише А. Слабіґ, правдивий вибух патріотичних почуттів українців спостерігаємо на XI Фестивалі УСКТ в Сопоті 1-2 липня 1989 р., на якому непередбачено виступили посол Володимир Мокрий з Польщі і Богдан Горинь з України. Разом з хором “Журавлі” восьмитисячна публіка вперше публічно заспівала гімн “Ще не вмерла Україна”, а при цьому показано заборонену досі символіку України. У жовтні 1989 р. в Гданську засновано Спілку Незалежної Української Молоді. Восени цього ж року нарешті дійшло до переходу УСКТ з-під контролю Міністерства Внутрішніх Справ під патронат Міністерства Культури та Мистецтва. В лютому 1990 року на Надзвичайному З’їзді УСКТ, Товариство перейменовано на Об’єднання Українців у Польщі. Політичні зміни, що були вислідом виборів до парламенту в червні 1989 року, прискіпили процес відбудови УГКЦ. Більші права дістала й Православна Церква. Тоді, як посилювалася незгода серед лемків на тлі москвофільських тенденцій, дійшло до змін у свідомості підляшуків північного Полісся, які живуть на північ від лінії Бугу та спілкуються місцевими говірками української мови. Влада визнала їх білорусами і не депортувала в процесі сумнозвісної операції “Вісла”. Самі ж підляшукі називали себе “тутешніми”, “русинами”, “православними” тощо. Усвідомивши свої зв’язки з побратимами українцями, 1982 р. група підляських діячів почала суспільно-культурну діяльність в українському дусі. Їхні представники згодом увійшли до керівних органів ОУП. Колись перший президент післявоєнної Польщі Болеслав Берут говорив: “Основним джерелом нашої перемоги є дружба, поміч і приклад Радянського Союзу”. З прикладу радянських каральних органів у боротьбі з українським визвольним рухом користали, безперечно, польські служби безпеки. Ще в лютому 1945 року радянські пограничні війська, використовуючи засоби провокації, на східній Люблінщині арештували 140 осіб і вбили 60, а з завербованих інформаторів й агентів творили фальшиві відділи УПА, що воювали проти українського підпілля. Про те, як саме польська безпека й розвідка боролися з українцями, переконливо говорить автор рецензованої книжки. Він стверджує, що найбільшим успіхом польської безпеки був такий період операції “Вісла”, коли разом з арештами, з допомогою катувань та інших засобів тиску, масово вербували агентів з-поміж депортованого населення.

До співпраці з безпекою примушували також українців запротрених до концтабору Явожно. Автор не називає вояків УПА “бандитами” та іншими лайливими словами, подібно як це роблять інші польські автори, а прямо пише про партизанів УПА. Обізнаний з історією УПА читач знайде тут багато цікавих даних, знайомих імен і псевдонімів, довідається чимало цікавого. На польському засланні органи безпеки постійно слідкували за жертвами депортації, постійно переслідували українських селян, які добродушно просили у влади дозволу повернутися додому, під рідну стріху. Таких вважали “націоналістами”. Від 1945 року в Польщі тривали також репресії проти греко-католицького та православного духовенства. Про це чітко говорять опубліковані автором колись засекречені документи УБ. До кінця 1954 року всі обов’язки боротьби з українцями перейняли службовці контррозвідки. Їхнім завданням м.ін. було слідкування за активністю представників молоді української інтелігенції в найбільших академічних осередках. Юні українці влаштовували товариські зустрічі, тож влада використовувала всяких донощиків щоб розпрацьовувати українське середовище. Висновок влади був такий, що провідниками й опікунами молоді української інтелігенції були Мирослав Трухан і Степан Заброварний. Під кінець 1956 року припинив працю Комітет до Справ Безпеки, а політичну поліцію приєднано до Міністерства Внутрішніх Справ, яке й перейняло контроль над УСКТ. У тому ж часі почалася активна пенетрація української діаспори на Заході. Цьому напрямкові праці польської розвідки автор віддав чимало місця у книжці. Він наводить окремі дані про співпрацю польської комуністичної безпеки з радянськими і чехословацькими службами. Найбільше цікавили польську розвідку українські націоналістичні центри на Заході. Слід розуміти, що якщо український центр, то обов’язково “націоналістичний”. У кінці 50-их років польська контррозвідка зацікавилася також Організацією Оборони Лемківщини (ООЛ) в Америці, яка несла матеріальну та моральну поміч своїм землякам на польському засланні і протівилася їхній колонізації. Подібно як і в інших випадках, автор наводить псевдоніми багатьох агентів і провокаторів, бо “нерви” польської контррозвідки простяглися аж за океан. Жертвою розвідки впав м. ін. голова Воевідського Правління УСКТ у Зеленій Горі Михайло Ковальський, якого засудили до шести років тюрми. Окремий розділ А. Слабіг присвятив наглядові служби безпеки над працею УСКТ. Уряд Безпеки так керував вибором до керівних органів Товариства, щоб до них не входили особи “знані зі своїх націоналістичних поглядів”. Завдяки агентурній інфільтрації правління УСКТ на

всіх рівнях, безпека відсувала від керівництва невігідних активних діячів. Під наглядом були чи не всі члени УСКТ. Автор вказує на неясне ставлення УБ до ініціативи створення окремої лемківської організації в 1988 році -- Стоваришення Лемків. Крім того, він змальовує широкий образ інвігіляції українських Церков – Греко-Католицької і Православної та наводить прізвища греко-католицьких священників, які погодилися співпрацювати з УБ. Пише, що православні ієрархи узгіднювали з працівниками СБ кандидатури священників до праці серед лемків. Чи не всі рішення Православної Церкви були апробовані службовцями УБ. Автор стверджує, що ПАПЦ стала знаряддям в руках комуністичної влади. 1971 р. спецслужби нав’язували українцям убивство Яна Гергарда -- ветерана польсько-української боротьби та автора українофобської книжки “Заграви в Бескидах” (“Łuny w Bieszczadach”). З тою метою УБ перевірило кількост осіб, які в минулому працювали в українському підпіллі. Щойно рік пізніше виявилось, що вбивство здійснили кримінальні злочинці з метою наживи, які з українцями не мали нічого спільного. Багато уваги Уряд Безпеки присвятив українському шкільництву з огляду на важливу роль шкільництва у вихованні національно свідомої молоді. На думку безпеки, українські школи були предметом впливу українських “націоналістів” з вільних країн Заходу. На думку автора книжки (і мою власну – МД), з допомогою тиску та всяких перешкод, УБ хотіло якщо не зовсім ліквідувати, то максимально сполонізувати й підпорядкувати українську молодь і українські школи панівній державній ідеології. З тою метою спецслужби постійно вербували донощиків, очорнювали вчителів і затруювали їм життя. Особливу увагу функціонери безпеки звернули на контроль ліцею з українською мовою навчання в Лігниці. Вони дуже боялися, що там можуть виховати молодь у націоналістичному дусі, тому постійно переслідували і вчителів, і директорів. Не без зусиль безпеки дійшло до ліквідації української філології у Вчительській Студії в Щеціні. А. Слабіг доволі точно розкриває засоби, методи та форми переслідувань апаратом безпеки української меншини; наводить багато імен знаних українців, які були під прицілом каральних органів влади. Наглядачі з безпеки не могли зрозуміти, як дійшло до масової втечі української молоді на Захід у 80-их роках... Після відлиги 1956 року, число арештованих українців зменшилося. У книзі знаходимо чимало імен арештованих і репресованих українців. Автор збагачує свою публікацію документами Уряду Безпеки, що відносяться до боротьби з українством. Саме з українством, бо всякі прояви українства, любови до власних національних цінностей, патріотизму,

в оцінці влади були проявом націоналізму, а за такий “злочин” карали. Усіх опублікованих у книзі документів 184. Між ними є дуже цінні таємні інформаційні матеріали УБ. Більшість цих документів публікується вперше. Шкода лише, що автор не розкрив усієї правди: -- не опублікував прізвищ тайних агентів і донощиків, яких завербувала комуністична агентура, щоб наш нарід знав своїх перевертнів. Частину даних А. Слабіг опублікував на основі інформації в публікаціях українських авторів -- Степана Дудри, Ігоря Галагиди та Ярослава Сирника. Польська мова книжки А. Слабіга бездоганна, публікація читається легко. Можна мати лише застереження до іменника провід, який в “Дивосил”

родовому відмінку автор постійно пише провід, замість правильного проводу (чергування голосних). Свою 702-сторінкову публікацію, що вийшла в твердій обкладинці, автор доповнює бібліографією (ст. 659-676), списком скорочень, іменним покажчиком тощо. На мою думку, публікація А. Слабіга найповніше досі видання польського автора до історії польсько-українських взаємин, написана культурно, без зайвої пропагандивної лайки, притаманної іншим авторам. Вона повинна знайти похвальну оцінку в колах польських і українських читачів і серйозних неупереджених дослідників.

Микола Дупляк, США

Виставка раритетів Трипільської культури

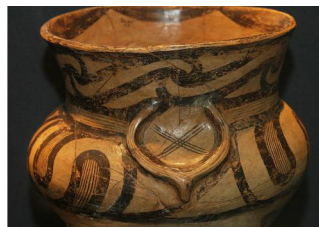
В Івано-Франківському національному медичному університеті розгорнута виставка раритетів Трипільської культури. На експозиції представлені оригінальні археологічні знахідки Трипільської культури, сучасні реконструкції гончарних виробів, музичних інструментів, оберегів тих часів. Виставка відбувається під егідою Наукового товариства імені Тараса Шевченка ІФНМУ та його голови доцента кафедри українознавства Миколи Сулятицького. «Трипілля — це умовна назва, тому що в це час, 6-7 тисяч років до нашої ери, на теренах від Бугу до Дніпра одночасно розвивалися, працювали, жили і творили безліч племен, — розповідає голова ГО «Фонд дослідження давніх цивілізацій» Ірина Форостян. — Але в археології є таке правило, де відкриття відбулося, то за іменем цього поселення дається назва культурі. У нас таким місцем стало село Трипілля. У нас відкрита ціла цивілізація».

«У ті часи не було гончарного круга в його сучасному вигляді, — розповідає кераміст Віталій Владковський, автор реконструкцій гончарних виробів, представлених на виставці. — Робилася форма (конус чи півсфера), в яку набивалася глина, і тоді форму розкручували в різні боки. Це був своєрідний перший гончарний круг. Важко збагнути, як сім тисяч років тому людям вдавалося випалювати глиняний посуд, адже потрібно було швидко набрати температуру до 1000 градусів, і так само швидко її зменшити, щоб виріб повністю не пропівся. Це була дійсно унікальна цивілізація».

Колекціонер Юрій Гудчак розповів про викопні експонати, які він знаходив у

різних районах Прикарпаття. Він показав спадковість нинішніх виробів та символів від виробів та статуєток трипільців.

Частину експозиції склали обереги івано-франківського кераміста Ростислава Семанюка. «Ці обереги засновані на Трипільській культурі, — розповідає Семанюк. — За основу беру символ Сварга. Є речі з давніми богами: Перун, Стрибог, Ярило, Святovid тощо. Є всілякі березини. Ці обереги люди досі носять на собі, деякі мої роботи навіть поїхали у зону АТО оберігати наших воїнів». «Маємо великий спадок від Трипільської культури, — говорить Микола Сулятицький. — Він нараховує понад вісім тисячоліть. Ми далеко не молодші від найдавніших цивілізацій, які є в світі. Правда, в силу певних історичних обставин, коли Україна була в складі Радянського союзу, про ці речі було заборонено говорити. І лише тепер ми можемо, маємо право і нам потрібно віднаходити наші справжні джерела, нашу справжню історичну спадщину. Нам воістину є чим пишатися».

«Велика подяка людям, які за невеликі кошти, а більше на ентузіазмі, роблять таку велику роботу, вивчають Трипільську цивілізацію, — каже перший проректор ІФНМУ Ганна Ерстенюк. — Те, що ми бачимо на виставці — лише невеликий фрагмент, а ми все одно просто зачудовані багатством культури трипільців. Думаю, на майбутнє ми можемо зробити зустріч археологів та дослідників з нашими студентами і поговорити про антропологію. Маємо берегти всі ці багатства минулих поколінь».

Микола Волков (м. Івано-Франківськ)

«Відверті фрагменти думок про війни Московії проти України і ... чи хочуть росіяни війни?»

Останніми днями осені 2016 року трапилося мені цікаве знайомство у місті Дніпрі, - познайомився з письменником, головним редактором часопису «Бористен» . Окрім змістовного діалогу, про зустріч з паном Фіделем Сухоносом нагадуватиме книжка «Українські воїни добра і правди». Ознайомився із змістом художньо – публіцистичного збірника / упорядник Фідель Сухоніс/, важко було промовчати з приводу однієї з найболючіших проблем України і українців, це війна, та й мовчати не годиться... Війна, один з найстрашніших термінів, з тих, що існують... Це смерть людей, військових і мирного населення, тяжкі поранення, тілесні і душевні, це руйнація і нищення житла, та всього довколишнього, це випалена земля і тривожна невідомість, коли ж усе це жахіття скінчиться, коли буде відновлена територіальна цілісність держави, і не менш важливе питання, чому таке трапилося? Щоб обґрунтувати серйозно, з науковим підходом відповіді на ці виклики сьогодення, слід створити монографію, та й мабуть не один том... В цьому есеї обмежуся окресленням окремих архіважливих проблем, які постали перед нашою країною і її громадянством. Після проголошення незалежності України (відновлення державності) 24 серпня 1991 року, у сфері військової безперервно проводилася політика – на скорочення чисельності війська, не відбувалася модернізація армії, усі Президенти (від Л. Кравчука до П. Порошенка) демагогічно галасували про мир, наче не розуміли, що надії на мир можна мати тоді, коли існує потужна, сучасно озброєна, патріотично налаштована армія. А за роки правління В. Януковича, міністрами ЗС України були: Д. Саламатін і П. Лебедев, котрі разом зі своїми спільниками відверто нищили і розкрадали армію країни, ймовірно будучи агентами спецслужб сусідньої, віками ворожої Московії. Ледве не в усіх ЗМІ (ТБ, радіо, газети, журнали) штампувалися сотні – тисячі передач, статей, про «братній» російський народ і «дружню» нам державу РФ. Потрібно хоча б тепер, коли вже пролилася кров на Майдані і на Східному фронті, задуматися, як могли бути обрані на найвищу посаду в державі особи, абсолютно до цього не підготовлені і ... не придатні. Щодо президенства В. Януковича, то коментарі будь – якого штибу є зайвими, ординець у спілці з внутрішньою ордою (Партія регіонів) системно руйнували державу... Ще більше дивує політика нинішніх зверхників України, три роки точиться справжнісінька війна, а її іменують АТО, військовий стан

не оголошують, проте забивають памороки пересічним громадянам усілякими маніпуляціями, словесними викрутасами, згадаймо : « Я президент миру, а не президент війни ?...», а як повертати втрачені території, балаканиною? Дипломатичні стосунки з країною агресором не розірвані, торгівля відкрито і приховано проводиться, десятки, сотні тисяч мешканців України продовжують працювати на теренах РФ, а рублики не кривавлять? Чи може вони не пахнуть для перевертнів? Будьмо чесними бодай перед самими собою, - частина населення живе і надалі так, ніби нічого незвичного не відбувається, ще один прошарок, - не може відірвати очей від передач телеканалів РФ, «споживаючи» ту інформацію, якою їх «підгодовують»... Окремі артисти, навіть із званнями «народних», продовжують тішити своєю творчістю населення країни нападника... А передній край фронту тримається завдяки – воякам професійним і добровольцям, волонтерам, активним українцям – пасіонаріям, , усім небайдужим, честь їм і шана, тим що на фронті тримають оборону, і тим, що в тилу працюють на Перемогу. Задля того щоб мати чітку уяву про ворожу щодо України, не тільки державу РФ, а й значну, переважну більшість громадян тієї країни, слід зробити невеличкий екскурс у минуле. Треба знати про стосунки цих народів у різні історичні відрізки, та зауважувати на окремі, найхарактерніші риси менталітету двох народів. Важливий момент, а чи були бодай окремі особи, політики, громадські рухи, які бачили усю глибину небезпеки для України від північно – східного сусіда? Так були, але парадокс (!), їх і слухати не хотіли...

Попереджали про ймовірний напад з боку РФ окремі представники націоналістичних сил (ВО «Свобода»), попереджав професор

Сімферопольського університету Анатолій Свідзинський, ще у 1992 році зауважував, - що наслідки очевидних результатів широкої антиукраїнської пропаганди в Криму, добром не скінчиться. Літератор Анатолій Щербатюк криком волав у своєму дослідженні про: «...максимальну нашу сприйнятливість, безборонну розкритість перед чужинцями, що проникають в наше середовище розщеплюють його з середини, - тоді ми плачемо від оргастичної вдячності, і наш сум самоїдський, солодкий, виливається в журливі пісні, яких маємо понад триста тисяч, і якби комп'ютер новітній вивів їхній спільний алгоритм - це була б непогана колискова для дозріваючого до апокаліпсису світу...».

Вдумливий науковець і футуролог Ігор Каганець у праці «Нація золотих комірців» писав і таке: «Зомбування українського народу думкою, що у нас все тихо, мирно і майже демократично, ґрунтується на примітивних уявленнях, що війна - це коли стріляють, щоб відібрати у когось землю або власність. Насправді війна - це рішучі цілеспрямовані дії з метою змінити поведінку противника у власних інтересах». Існує багато способів ведення ворожих дій супроти противника, Ігор Каганець звів їх до 7 основних. Починаючи від технологічно - силової війни, та закінчуючи найвищим рівнем, найбільш небезпечним - духовною війною (інші види війни: економічна, прихований геноцид, організаційна, інформаційна, хронологічна). Слід наголосити на надто важливому факторі - ведення чи то усіх видів війни комплексно, чи вибірково, з боку Московщини, царської, червоної (СРСР), псевдо-демократичної (від 1991 року), триває безперервно, відкритим способом і прихованими. Вестимуть вони (москвини) ці дії до того часу, допоки - або зазнають повної поразки від України, або до нового поневолення українського народу... Може тривати і ситуація невизначеності, але певний відтинок часу... Ми мусимо пам'ятати головні причини поразки визвольних змагань 1917-1920-х років минулого сторіччя. Історія не визнає терміну «якби», та все ж, якби у 1918 році не впала Центральна Рада, не наступило б масове розчарування народу. Населення України (має таку властивість...) довіряє і служить сильній владі, навіть не своїй, бо надто любить і шанує стабільність і спокій. А нерішучість ЦР була породжена демагогією і боротьбою всередині самої Ради і головне (!), повним нерозумінням фатальної небезпеки, що походила від московського імпер - нацизму. Невиправним прорахунком С. Петлюри було не проведення повної мобілізації до війська, це згодом зробили московські більшовики. Панове М. Грушевський, В. Винниченко, С. Петлюра бавилися у демократію. Чи не ці самі забавки полюбляють і сучасні політикани України? Відтак зазнали поразки, втратили слухний час створити самостійну державу у першій чверті двадцятого віку.

Зазирнувши вглиб віків, можемо собі нагадати і вигнання Чорною Радою гетьмана І. Виговського, вигнали, та тим самим добили Україну..., невдалу спробу створити самостійну державу великого гетьмана І. Мазепи, інші чорні сторінки історії України... Застерігав українців і Павло Штепа, автор відомої праці «Московство» (1968р.) про те, що: «Ніколи не було, нема і бути не може союзу України з Московщиною. Не може бути, хоч би й хотіла Україна. Не може, бо український і московський народи - це дві протилежності, які самі себе взаємно заперечують в усіх, без винятку, царинах життя. А над усе в найголовнішій - в царині духовній...». Сигнали про велику загрозу від сусіда хижака (РФ) подавав і ізотерик В. Московченко: «Щодо України, то тут ніколи не відбудеться повна узурпація влади однією людиною, якщо вона українець, бо тут велику роль відіграє менталітет. Навіть ті росіяни, які деякий час проживали на Україні, міняли частково свій азійський менталітет. Річ у тому, що на Україні до влади завжди будуть рватися продажні керівники, які, щоб зберегти награване, самі продадуться і продадуть народ тим, хто дасть гарантію їх недоторканості...». Ніби у воду дивився дослідник, побачивши у ній відображення В. Януковича, та чи його одного? Імперський нацизм у Московії існував завжди (Іван Лютий, Петро I, Й. Сталін, В. Путін), тільки про це не хочуть ні говорити, ні писати, страху набралися, чи є інакші причини? Московські демони великодержавності у всі віки вміли підібрати і виголосити красиві і дохідливі гасла, приховуючи ретельно свої справжні, хижацько - загарбницькі наміри. То одна з унікальних рис характерних москвинам. Нацизм гітлерівський, то реакція на червону Росію (СРСР), плагіат, звісно страшний, на німецький лад... Ну а що ж Європа і США? Вони люблять робити ставки на перспективні народи і уряди. Слабких підкорюють, в тому числі економічно - фінансовим методом, роблять з країни сировинний придаток, а з народу - дешеву робочу силу... Є ще один важливий аспект національної безпеки країни і її функціонування..., застерігав нас один ізотерик: «Енергетика мови і землі (менталітет теж дуже важливий), підтримують один одного і оберігають. Якщо народ звільнився від окупації, але продовжує розмовляти чужою мовою, то енергетично він від окупації не звільнився. Тому у такій державі ніколи не буде ладу...». Одномовність тримає вкупі штати США, економічні вигоди і зв'язки є другорядними... А як нещодавно лихоманило невеличку і заможну Бельгію, двомовність панове..., при тому, знаємо ж, бельгійської мови не існує, та й у Канаді не повний гаразд у мовному господарстві. Перелік пересторог для нас, українців завершує гостро - правдивими

словами (1994 й р.) Анатолія Щербатюка: «Росіянам притаманна специфічна хижість паразитів, ця колективна риса визначає до значної міри всю імперіальну політику, впливає на розумовий, моральний, політичний й економічний стан російського суспільства. Тоталітарний уряд в хвилину загрози апелює саме до цієї риси підбитого суспільства і сумісна діяльність обох сторін завше є деструктивною і експансивною, скерованою проти найближчих сусідів. Тому так важливо виключити з цього процесу живильний український субстрат. Ізолювати Росію із Заходу...». Оці тривожні роздуми, цитати і шматки думок з приводу, навіяло прочитання книжки «Українські воїни добра і світла». Україна вистояла, перш за все завдяки – бійцям на передовій, добровольцям, волонтерам, жертвним людянашої країни. Тих, що загинули у пеклі війни, повинні знати і пам'ятати не тільки сусіди, чи мешканці села або міста. Їх іменами будуть названі вулиці, школи, пароплави, культурні центри, будуть проводитися УРОКИ МУЖНОСТІ в школах, коледжах, університетах, прикладів героїзму наших хлопців не бракує. Пам'ятаймо: героя – кулеметника Василя Логвиненка з 93 – ї механізованої бригади, який загинув в Іловайському котлі..., старшого лейтенанта Артура Місківа, з другої роти 40-го мотопіхотного батальйону «Кривбас», він загинув під Дебальцевим під час виконання завдання.... Не сміємо забути і героїські вчинки тих, хто повернувся з фронту живим, - Дмитра Снітька, старшого лейтенанта, котрий до війни працював старшим викладачем Дніпропетровського університету залізничного транспорту; Сергія Адамьонка, сержанта –

десантника 25-ї окремої Дніпропетровської повітряно – десантної бригади, і ще багатьох – багатьох відважних вояків.

У кожній країні, на будь – якому континенті є святі місця того, чи іншого народу. Дуже сильно і влучно про такі місця написав науковець Ентоні Д. Сміт у праці «Культурні основи націй»: «Ці святі місця можуть бути річками і горами, містами, храмами і бойовищами, а також розкопками і музеями, але найбільшу силу вони мають на цвинтарях «наших предків», коло могил полеглих патріотів, бо їхні місця останнього спочинку спонукають нас замислитися над святістю «нашої минувшини» і «нашої батьківщини».

Андрій Будкевич, брендолог, дослідник мистецтва.

Украина, стой!

Мы же с тобой братья...

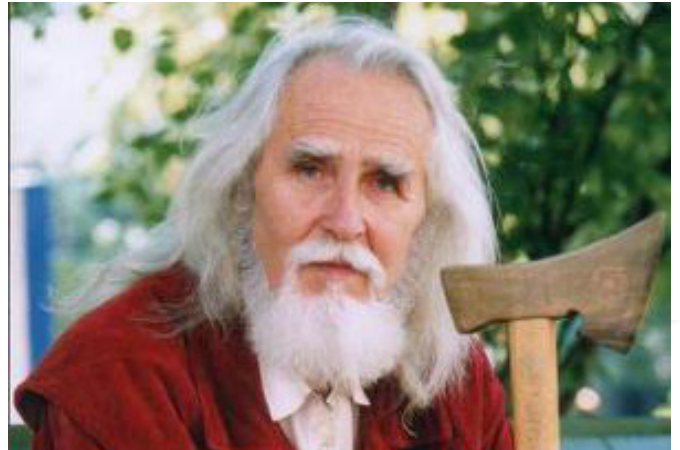

БРАТЯ, я сказал!

ДО 90-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ ОДНОГО ІЗ ВИЗНАЧНИХ ПРАВОЗАХИСНИКІВ ОЛЕСЯ БЕРДНИКА

Раз добром нагріте серце,
Вік не прохолоне!
Діла добрих обновляться,
Діла злих загинуть. (Т. Шевченко)

Ці слова Тараса Шевченка співпадають з постаттю Олеся Бердника. Для якого добро стало його метою життя. З великою приємністю варто згадати цього визначного українського правозахисника, високоосвіченого громадського діяча, наділеного глибокою творчою вірою і українським патріотизмом. Народився Олесь 27 листопада 1926 р. в с.Вавиліве Снігурівського району на Херсонщині (нині Миколаївської області). Коли після народження записували Олеся в сільраді, секретар при записі допустився одразу двох помилок, які міжіншим призвели до плутанини з його датою народження. Батько Олеся Павло Трохимович Бердник був сільським ковалем, так само як його батько і дід походили з ковальського роду, з твердого заліза виковували домашні знаряддя і різні предмети. Мати Олеся Марія Василівна була простою селянкою, яка займалася домогосподаркою. Крім Олеся в родині була старша сестра Ольга. Олесь почав вчитися з першу у сільській школі. Під час II-ї світової війни його покликали до Червоної армії і ледви привчили стріляти послали хлопця на фронт. Щасливо пройшов він нелегкими дорогами війни і щойно в 1946 році повернувся з військової служби до дому. Зразу став продовжувати навчання. Йому вдалося закінчити екстерном 7 класів середньої школи. В 1946-1949 рр. завершив театральну студію при театрі ім. І. Франка в Києві. З молодих років Олесь любив читати, серед друзів відзначався він людяністю і справедливістю та великою письменницькою здібністю. Працюючи в театрі ім.І. Франка Олесь Бердник в 1949 р. виступив на відкритих партійних зборах театру ім. Івана Франка, де обговорювали питання про боротьбу з космополітизмом. В тих дебатах головню йшлося, щоб театр своїм репертуаром затирив національні почуття і втілював ідеологію партії, яка намагалася створити один радянський народ, який на ділі мав символізувати могутню російсько-комуністичну імперію. Ніхто з присутніх не опонував агітаторам, які вимагали щоб театр у своєму репертуарові користувався такими матерями, які б закріплювати здобутки революції, на руїнах і на погарищах, серед голоду й холоду славити „найщасливіше життя в світі” захоплюватися „радісними” в суспільстві змінами.

Ці зміни з випередженням добре відобразив Шевченко у своїх „Неофітах”, де писав: „Не ма сім’ї, немає хати, Немає брата і сестри, Щоб

не заплакані ходили, Не катувалися в тюрмі, Або в далекій стороні.” Від зарання створення большевицької імперії, ярмо неволя і смерть були щоденним явищем в Україні. Тому цього ценізму не міг стерпіти О. Бердник. Він остро виступив і засудив пустословну балаканину партійних ідеологів і вказав на реальний „рай советський” в Україні. У своєму виступі він вказав на справжню виховну роль театру і протиставився накудуванню методам, які не тільки понижують працю театру, але і гідність української нації. Із того моменту почалася трагедія Бердника. Його зразу заарештували за звинуваченням у «зраді Батьківщини». Мучили в слідствах і врезультаті 1950 року засудили Олеся Бердника за ст. 5410 КК УРСР до 10 років позбавлення волі і послали його до Казахстану. Там він відбуваючи своє покарання 1953-ому році у таборі підойняв в’язнів на бунт проти нелюдського трактування ув’язнів. За таку поставу комуністичним режимом його вдруге засудив за статтею 5814 кримінального кодексу РРФСР на 10 років позбавлення волі. Хворий і до краю виснажений він звернувся у 1955 році о помилування як колишній воїн і учасник II-ї світової війни. На диво отримав згоду і повернувся в Україну, де розгорнув літературну діяльність, в 1957 р. вступив в членн СПУ. Став популярним українським письменником-фантастом: до 1972 р. вийшло біля 20 його фантастичних романів і повістей. Великою популярністю користувалися також його статті й лекції з футурології. У квітні 1972 р квартирі Миколи та Р. Руденків, де мешкав Олесь Бердник, під час обшуку співробітники КДБ вилучили працю Івана Дзюби «Інтернаціоналізм чи русифікація?» та дві друкарські машинки. З цього приводу 28 квітня 1972 р. О. Бердник оголосив голодування з вимогою повернути вилучене. Голодування тривало 16 діб. В кінці Олесь домігся зустрічі з першим секретарем ЦК КПУ П. Шелестом, який був на ті часи виваженою особою і вибачився з приводу цього наглого

обшуку, але заявив, що «партійні органи не можуть втручатися в діяльність КДБ». Однак в результаті скарги йому повернули друкарську машинку, деякі твори було ліквідовано, а інші заборонено публікувати. З 13 серпня 1976 р. вийшов наказ Головного управління охорони державних таємниць у друку при РМ СРСР № 31 з приміткою «для службового користування»: «Вилучити з бібліотек загального та спеціального користування і книготорговельної мережі СРСР книги Олеса Бердника та інших. Тоді ж його було виключено з СПУ, - за антирадянську пропаганду і заборонено користуватися його творами. Московські опричники вважали, що його ідеалізм та глибока віра у вищі цінності загрожує імперії ССРСР. Тому пішла акція на усіх відтинках ізольовати письменника від його корінного народу. Довелося Берднику переживати переслідування і виконувти принизливі роботи. Після консультацій з П. Григоренком, О. Мешко, Л. Лук'яненком, І. Кандибою, О. Тихим, М. Матусевичем, М. Мариновичем, Н. Строкатою Олес Бердник приєднався до створеної Української Гельсінкської Групи. Починаючи ще з 1974 р. вже тоді він був одним із пропагаторів цієї Групи, яка сприяла виконанню Гельсінкських угод. Перебуваючи під постійним наглядом спецслужб відважний Бердник боровся з радянським тероризмом, який наносив колосальні шкоди українській культурі. Не зважаючи уваги на шалений тиск він голосив і пересилав різні відозви і матерjali компететним владам і вимагав їх реалізації. Інкримінувалося йому написання і поширення статей «Свята Україна», «Альтернативна еволюція», «Свято Матері й Дитини», поеми «Закляття» (до 325-річчя приєднання України до Росії), участь в «антирадянській організації» (УГГ) та ін. Треба пригадати маловідомим й досі залишається його «Меморандум ініціативної ради альтернативної еволюції», від 7 грудня 1976 року, адресований «Об'єднаним Націям, Комітетові по захисту оточуючого середовища (УНЕП), усім людям доброї волі». Або пригадаймо працю з 9 листопада 1977 Бердника, який написав від імені Групи «Маніфест Українського Правозахисного Руху». Де написано: „Боже куди поділася Україна? Що з нею сталося? Невже на цій землі проходили кобзарі, лише з думою і піснею піднімаючи цілий народ на герць супроти напасників? Невже в цих селах народжувалися козаки, котрі вважали щастям віддати душу за друзів своїх, за матерей, за дітей, заясні зорі? Невже цю землю сходовив Сковорода і Тарас, готуючи народну душу до небувалої горної республіки духа? Ми втратили живий дух минулого всього за пів сотні років? Це неймовірна трагедія і ганьба! Йде про вражаючий феномен деградації всього народу, масове відречення рідної мови, посилення дітей до російських шкіл, зневага до рідної культури й літератури, цинізм збайдуження до духовних

потреб, масового алкоголізму, культ речей споживацької ідеології, підкупність, сексуальне розтління юного покоління...” Вдумливий читач спостерігає скільки з цього „Маніфесту” цінних думок проти сучасних перевертнів ворогів зокрема в наш час у відношенні до рідної мови. На яких з огидою дивляться сучасні українські патріоти. Пригадаймо, що Бердник написав звернення 9 травня 1978 до Комітету ООН у справах захисту прав і свобод народу та за порятунок засуджених.

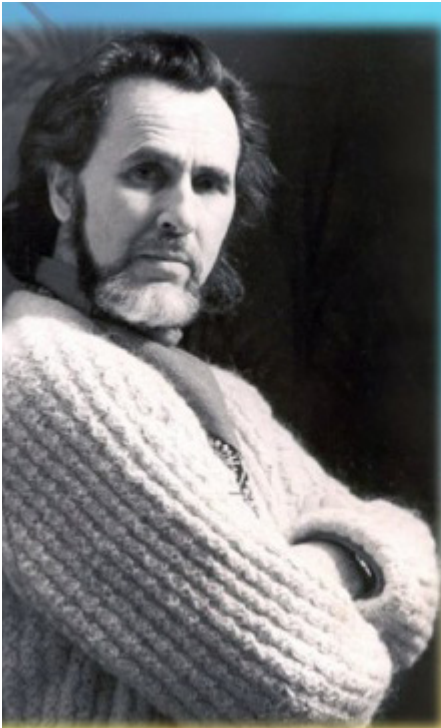
Та на жаль в 1979 р. Бердника знову ув'язнили. В часі суду в місті Когарчику, Київської області, в останньому слові О. Бердник розвинув свою ідеалістичну філософію про альтернативну еволюцію. Заявив, що не почувается винним... Хоча йому присудили тоді 6 років позбавлення волі в таборах суворого режиму та 3 роки заслання. Визнано Олеса Бердника особливо небезпечним рецидивістом. Перебував він у різних советських каральних таборах і щойно помилувано його 14 березня 1984 року. А 17 травня цього ж року в газеті «Літературна Україна» була сфабрикована «покаянна» стаття Бердника під назвою «Вертаючись додому». У 1987 р. Бердник заснував громадську організацію "Ноосферний фронт «Зоряний ключ», мета якої було «збереження духовних цінностей народів і племен, набутих у віках тяжкої космоісторією, цінності які безповоротно втрачаються і девальвуються в круговерті псевдоцивілізації». У грудні 1989 р. його обрано провідником гуманістичного об'єднання „Українська Духовна Республіка”. Якби не аналізувати діяльність Олеса Бердника, слід відмітити, що він великий майстер слова і відданий патріот поневоленої України. Про що засвідчують такі знамениті книги, які друкувалися в Україні, як: „Поza часом і простором”, „За чарівною квіткою”, „Привид іде по землі”, „Шлях титанів”, „Стріла часу”, „Серце в сесвіту”, „Сини Світовида”, „Діти безмежжя”, „Розбиваю громи”, „Чаша Арміти”, „Покривало Ізду”, „Окоцвіт”, „Зоряний корсар” та інші, що друкувалися у самовидаві „Альтернативна еволюція”. Доречі також і на заході були друковані його твори: „Золоті ворота”, „Блакитний коваль”, „Україна січі вогняної”, „Свята Україна”, „Прометей” та ін. Можна сказати, що О. Бердник написав поверх трьох десятків книжок. Деякі з них переведені іноземними мовами – англійською, німецькою, португальською, та ін. На завершення пригадаймо, що Олес Бердник був одружений двічі. Перша дружина - Людмила Федосіївна Бердник. Донька від першого шлюбу Мирослава (1958 р. н.) журналістка. З наступною дружиною його познайомила Людмила Бердник 19 лютого 1972 р. Його другою дружиною була Валентина Сергіївна Бердник (Сокоринська) (1949 р. н.), відома в подальшому як майстриня ляльок-мотанок. З цього подружжя було двох дітей: донька Громова (1973 р. н.)-

письменниця, та син Радан (Роман; 1985 р. н.) економіст. З великою радістю Олесь Бердник зустрів відновлення української держави 1991 року. Він навіть був висунутий (але не зареєстрований) кандидатом у Президенти України. Жертвенно працював над закріпленням державної законності. Помер Олесь Бердник 18 березня 2003 року і похований у с. Гребені Київської області, на території своєї дачі. За особливі заслуги з нагоди 30-ї річниці створення УГГ посмертно йому призначено Орден „За мужність” I ст. (8 листопада 2006). Для вшанування його заслуг споруджено пам'ятник на території осередку зеленого туризму «Звенигород» (с. Балико-Щучинка), його ім'ям названо вулицю в м. Миколаєві та надано йому інші визнання.

Література:
Гречаник І. П. Бердник Олесь Павлович / І. П. Гречаник // Історія української літератури ХХ століття: Навчальний посібник / За ред. Т. С. Пінчук. — Луганськ: Глобус, 2011. — С. 182—

225.ч Гречаник І. П., Пінчук Т. С. Українська фантастика: витoki, розвиток, становлення жанрів / І. П. Гречаник, Т. С. Пінчук. — Луганськ: Глобус, 2010. Дитинство Олесь описане в книзі для дітей «Богдан Логвиненко про Нестора Махна, Шарля де Голля, Олесь Бердника, Джохара Дудаєва, Романа Шухевича» → Богдан Логвиненко про Нестора Махна, Шарля де Голля, Олесь Бердника, Джохара Дудаєва, Романа Шухевича / Богдан Логвиненко. — Київ: Грані-Т, 2010. — 76 с. — (Життя видатних дітей). — ISBN 978-966-465-258-9. М. М. Шитюк, Є. Г. Горбуров, К. Є. Горбуров. Слава і гордість Миколаївщини. 75-річчю утворення Миколаївської області присвячується. — Миколаїв: Видавець П. М. Шамрай, 2012. — 276 с. — ISBN 978-966-8442-94-0. Україна січі вогняної. Смолоскип. Свята Україна. Смолоскип, 1980. Вертаючись додому. // Літературна Україна. — 1984. — 17 травня. Падіння Люцифера, журнал „Всесвіт“, № 12/1987

Ярослав Стех (Торонто, Канада)

Бердник Олесь Павлович (1926 — 2003)

Український письменник-фантаст, автор понад 20 романів і повістей.

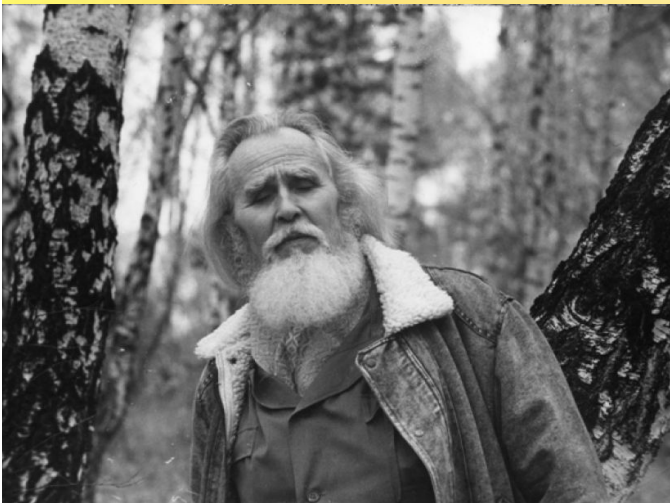
Дисидент, член-засновник Української Гельсінської групи.

У 1979-1984 роках перебував в ув'язненні за «антирадянську діяльність».

Наприкінці життя виступав з філософськими творами, що продовжують традиції В. І. Вернадського.

2003 року пішов з життя. Похований у с. Гребені Київської області.

Орден «За мужність» I ст. (2006).

У НОВИЙ РІК З НОВИМИ НАДІЯМИ

Колектив журналу «Бористен» щиро вітає Світлану Талан з нагородженням нагрудним знаком «Народні герої» та Грамотою «За індивідуальний внесок у розвиток Українського суспільства» та бажає сімейного щастя, добробуту, миру і нових звершень.

Грудень – останній місяць 2016 нелегкого для всіх нас року, року надій, сподівань і розчарувань. Чомусь саме зараз згадалася телефонна розмова з жінкою похилого віку, яка хвора і вимушена залишатися у так званій ЛНР. Вона не жалілася на те, що жити з важкими хворобами на самоті дуже непросто, жінка говорила, що до них не доходять новини про можливе звільнення від окупантів, тож просила сказати хоча б кілька обнадійливих слів. «Можливо, не з офіційних джерел, а з розмов, або від солдатів,- говорила вона, давлячись сльозами, - хоча б є якийсь натяк про наше звільнення? Не можу померти і бути похованою на окупованій землі, не маю права, бо не буде мені спокою на тім світі». Я не знала, чим її втішити, хіба що сказати, що і самі тут віримо у те, що незабаром ЛНР-ДНР поглине минуле. Поки що не судилося. Місяць тому зустрічалася у нашому місті ще з однією пенсіонеркою, яка плакала у мене на грудях і говорила, що у неї все є: і на стіл, і до столу, і житло, але як боляче дивитися на прапори чужинців! Я її добре розумію, бо три місяці прожила під окупацією і знаю, який той біль – його нічим не вгамувати. Напевно, цінність того що маємо, завжди розуміємо після того, як його втратили. Навіть не знаю, чи зрозуміють цей відчай ті люди, хто не жив в окупації і не бачив на рідних вулицях прапори загарбників. Тим часом на КПП черги людей збільшуються. Нещодавно знайомий чоловік, який іноді виїжджає з ЛНР, сказав, що за його пам'яті ще не було таких черг, коли доводиться на пунктах пропуску по обидва боки розмежування стояти не менше, ніж по п'ять годин. З чим це пов'язано? У новинах пояснюють, що із наближенням свят люди прагнуть скупити продукти харчування. Напевно, так і є, бо ціни у «молодій республіці» кусаються. Ковбасні вироби, майонези, молоко, 150 грн. за кг не знайти, м'ясо набагато дорожче, тож люди з окупованих територій поспішають купити щось смачненьке на свята собі, рідним та сусідам, тим паче, що вміст вантажу дозволеного на вивіз, збільшили з 50 до 75 кг. Люди, які їдуть за харчами у Северодонецьк, помітно одразу, і не за візками та великими сумками – вони малоговорікі та насторожені, бояться заговорити до незнайомців, сказати зайве слово. Зіграла роль інформаційна війна, коли там залякують людей негативним ставленням та ворожістю до них з боку вільної України. Також вони за три роки навчилися мовчати, бо у «молодій республіці» це головне, щоб не потрапити «на підвал». До цього часу там нема судів, тож заарештувати за проукраїнські погляди за проукраїнські погляди і навіть негативне

“Донбас сьогодні” спеціально для “Бористену”

Рубрика Світлани Талан

ставлення до ополченців, можуть будь-коли і ніхто з них не знає, хто тебе здасть: сусід, брат чи друг? Яюсь поцікавилась, яка доля чекає тих, кого заарештовують в ЛНР. «Їх катують у підвалах, б'ють гірше, ніж в гестапо,- пояснив мені знайомий чоловік. – Особливо страшно потрапити до рук «козачків», їх небагато, але вони дуже жорстокі». «А потім відпускають?»- запитала я. «Рідко. Люди просто зникають і ніхто не знає, де вони діваються,- сказав чоловік. – У лісопосадках знаходять цілі братські могили, де поховано багато людей. Хто вони? Ніхто не знає». тощо в ЛНР надходять в основному з Росії і відрізняються від продукції українських виробників поганим смаком, якістю і високими цінами, особливо дорого коштують м'ясопродукти. Наприклад, сало дешевше 130-150 грн. за кг не знайти, м'ясо набагато дорожче, тож люди з окупованих територій поспішають купити щось смачненьке на свята собі, рідним та сусідам, тим паче, що вміст вантажу дозволеного на вивіз, збільшили з 50 до 75 кг. Люди, які їдуть за харчами у Северодонецьк, помітно одразу, і не за візками та великими сумками – вони малоговорікі та насторожені, бояться заговорити до незнайомців, сказати зайве слово. Зіграла роль інформаційна війна, коли там залякують людей негативним ставленням та ворожістю до них з боку вільної України. Також вони за три роки навчилися мовчати, бо у «молодій республіці» це головне, щоб не потрапити «на підвал». До цього часу там нема судів, тож заарештувати за проукраїнські погляди і навіть негативне ставлення до ополченців, можуть будь-коли і ніхто з них не знає,

хто тебе здасть: сусід, брат чи друг? Якось поцікавилась, яка доля чекає тих, кого заарештовують в ЛНР. «Їх катують у підвалах, б'ють гірше, ніж в гестапо,- пояснив мені знайомий чоловік. – Особливо страшно потрапити до рук «козачків», їх небагато, але вони дуже жорстокі». «А потім відпускають?»- запитала я. «Рідко. Люди просто зникають і ніхто не знає, де вони діваються,- сказав чоловік. – У лісопосадках знаходять цілі братські могили, де поховано багато людей. Хто вони? Ніхто не знає». Ще одну історію розповіла жінка-переселенка Д., яка іноді їздить в Луганськ навідати своїх батьків та покинуте своє житло, бо мародерство в ЛНР процвітає й досі. Якось вона поверталася з Луганська разом із знайомою, яка сама виїхала звідти ще у 2014 році, а там залишився її хворий чоловік. Д. дала знайомій пораду, як вести себе на пункті пропуску з ЛНР: не вдягати дорогий одяг та прикраси, не вступати у спір з бойовиками і вести себе якнайбільш непримітно. Жінка не дослухалася поради і вдягла норкову шубу, начепила на себе золоті прикраси, зробила гарну зачіску, макіяж, мовляв, нехай знають, що у Києві я добре влаштувалася і заробляю непогано. Коли дійшла їх черга на перевірку, бойовик невдоволено поглянув на жінку і наказав викласти все із валізи для перевірки. Жінка за характером норовита, тож відповіла, що то його робота. Бойовик спитав, де це вона набрала такі коштовні речі та одяг, чи бува, не пограбувала когось у «молодій республіці». Жінка відповіла, що чхала вона на них, коли у Києві заробляє непогано. Цього було достатньо, щоб перевіряючий наказав відвести жінку у вагончик. Д. знала, що звідти або заберуть на підвал, або у кращому випадку, змусять дзвонити по її телефону всім підряд, включивши гучний зв'язок. Виявляється, так роблять часто, змушуючи говорити по телефону, що накажуть затриманому і хтось зі знайомих чи близьких попадеться на гачок, сказавши погане слово про «захисників». Тоді буде привід заарештувати і затриману людину, і співрозмовника, який висловлює своє невдоволення новим керівництвом «молодої республіки». Д. не галяла часу, відійшла вбік й одразу зателефонувала чоловіку затриманій, щоб нічого зайвого не ляпнув при розмові і це врятувало жінці життя. Хвилин за сорок затриману жінку відпустили. Вона підійшла до Д. і попросила сходити з нею у туалет. «У тебе нема зайвих штанів чи трусів?»- пошепки спитала жінка і показала замочену з переляку білизну. Д. вже не стала розпитувати від чого таке з нею трапилося, але впевнена, що наступного разу жінка буде обережнішою при спілкуванні із «захисниками». Нещодавно мала ще одну цікаву розмову із знайомою з ЛНР. Жінка Л. живе з чоловіком у власному будинку. Чоловік отримує 5 тон вугілля як пенсіонер шахтар і вони

сплачують комунальні послуги за свій будинок та однокімнатну квартиру доньки, яка виїхала в Росію, за місяць у розмірі 300 грн., а я сиділа в той час перед отриманою платіжкою і чухала мовчки потилицю: за одне опалення квартири мала сплатити майже 2 тисячі гривень. Тут вже без коментарів. Під час розмови з людьми, які зараз проживають на окупованій території, завжди цікавлюсь, чи хоче основна маса населення звільнення. Так, але то лише частина населення, а чимало лишилися там жити людей похилого віку, які у першу чергу бояться відновлення бойових дій і вже згодні на будь-яку владу аби лише не стріляли. «Ми всі тут психічно хворі,- якось сказала мені одна жіночка, - Нас не зрозуміють ті, хто не попадав під обстріли. Моя донька бачила, як снаряди сипалися мов горіхи з мішка, як палали навколо будинки і ми були беззахисні і налякані. Ми всі підстрибуємо від звуку предмета, що впав на підлогу, вслухаємось у кожен гучний звук надворі. Ми побували в пеклі і більше за все не хочемо його повторення. Ми вже ніколи не будемо спати спокійно». У школах ведеться виховна робота, спрямована на захист завоювань «молодої республіки» у душі ненависті до всього українського. Вищують російські канали і роблять свою чорну справу і люди їм вірять. Багато хто вірить у те, що й зараз українців морять холодом у житлах, не подають воду, нема світла і таке інше. Більшість молоді вірить у те, що життя в ЛНР буде кращати з кожним днем, але частина з них поїде після школи навчатися в українські виші. Є і прогресивна молодь, яка ночами розклеює листівки та час від часу залишають синьо-жовті прапори – нагадування бойовикам, що Луганськ – українське місто. А у Северодонецьку є продовження детективної історії, в якій за рік мер міста вже втретє позбувся свого крісла, але встиг заблокувати рахунки на виділення коштів на святкування Нового року. Депутати змогли розблокувати їх, тож історія, яка вкрай всім набридла, матиме своє продовження. А поки що місто готується до свят і під Новий рік за святковим столом багато хто загадає бажання «Щоб нарешті скінчилася війна і окуповані території стали вільними!»

«З майбутньої книги «Мобілізовані серцем»

БАГРЯНІВЦІ ВІДСТОЮЮТЬ УКРАЇНСЬКУ УКРАЇНУ

Бюлетень Фундації імені Івана Багряного прикрашає гасло «За українську Україну!». З цим мото ця патріотична, просвітницька та добродійна організація українців західної діаспори впевнено крокує ось вже 41 рік. Бо всі ці роки члени Фундації, її симпатики та жертводавці жили і живуть з глибоким переконанням що лише такі українська Україна буде затишною і приязною до всіх своїх громадян. Добродійну організацію українців на Заході засновано у 1975 році у штаті Пенсильванія (США) з ініціативи колишнього оstarбайтера, патріота - українця, прихильника творчості Івана Багряного, Миколи Шаблія, члена Української революційно-демократичної партії, з метою вшанування пам'яті письменника. Його підтримали інші члени УРДП. У 1976 році Фундація отримала юридичний статус добродійної організації. Першим головою Фундації імені Івана Багряного стала Галина Воскобійник, дружина Олексія Воскобійника, українського мільйонера, яка очолювала Фундацію до 1982 року. У 2003 році вона очолила Фундацію на рік, а з 2008 року вона знову на чолі Фундації ім. Івана Багряного. Посада голови Фундації виборна, тому у 1982-2000 роках її очолював Анатолій Лисий - лікар, журналіст, громадсько-політичний та церковний діяч, а потім з 2004 по 2008 рік він очолював Фундацію знову. Серед активних членів Фундації: Віра Боднарук, Андрій Смик, брати Олексій та Василь Коновали, Микола Співак. Свою діяльність Фундація ім. І. Багряного розпочала із фінансування видавництва книг. Спільно із Канадським Союзом Українців Фундацією було видано книги жертв репресій - Василя Гришка «Український голокост 1933» українською та англійською мовами та «Замах на життя нації» (1983); розповідь в'язня ГУЛАГу Данила Шумка «Пережите й передумане» (1983); «Спогади» генерала, противника тоталітарного режиму Петра Григоренка (1984); збірник документів англ. «The Tragedy of Vinnytsia» («Вінницька трагедія», 1989) про масові розстріли, влаштовані органами НКВД у Вінниці; роман Івана Багряного "Тигролови" (Детройт, 1991); повість Бориса Антоненка-Давидовича «Смерть» (Австралія), яку було заборонено друкувати в СРСР та ін. Продовжила Фундація справу, започатковану Іваном Багряним: до 28 квітня 2000 року видавалася газета «Українські вісті» (Детройт) і яка друкувалася в еміграції 55 років. Приділялась увага і українській музичній культурі, так Фундацією ім. Багряного було видано платівку «Українські мелодії» з піснями співачки Ганни Шерей та «Збірник на пошану бандуриста й композитора Григорія Китастого» у 1980 році. Після того, як Україну було проголошено незалежною, Фундація видала та проспонсорувала друк сотні різних книг українських авторів, в яких розкривається

хід більшовицької колективізації, розкуркулювання, здійснення безпричинних арештів, заслань, розстрілів, історія голодомору та злісної русифікації. У 2004-2007 роках Фундація стала спонсором видавництв «Смолоскип», «Києво-Могилянська академія», «Бористен», «Просвіта», «Юніверс» та ін. В арсеналі Фундації - твори І. Багряного «Публіцистика», «Листування у двох томах», «Під знаком скорпіона», роман «Тигролови», збірка «Золотий бумеранг та інші поезії». У 2006 році ЮНЕСКО оголосило ювілярів 2006 року, в їх числі крім, І. Франка, був Іван Багряний. Особливий внесок Фундації полягав в тому, що вона вирішила продовжити традицію і видала двотомник вибраних, тематично об'єднаних творів ювіляра. До двотомника ввійшли романи «Маруся Богуславка», «Людина біжить над прірвою», повість «Огненне коло» та повість-вертеп «Розгром». Було також видано двотомник «Наша боротьба» та «Наші позиції», де вперше надрукували достовірні документи із історії діяльності Української революційно-демократичної партії. Двотомник Фундація розповсюдила в бібліотеках вищих навчальних закладів, громадсько-політичних об'єднань тощо. Підтримуються і періодичні друковані видання. Особлива увага приділяється східним і центральним областям України. Серед них - «Східний часопис», «Українська газета», «Сіверщина», «Наша віра», «Громада», «Дніпро», «Бористен», «Березіль», «Історичний календар», «Інститут досліджень діаспори», «Зоря», «Дзвін Севастополя», «Кримська світлиця», «Молода нація»,

видання УПЦ Київського патріархату та інші. Фондацією було засновано премію імені Івана Багряного, якою нагороджують за особливий внесок в побудову державної незалежності України та згуртування суспільства. Премія вручається в день народження письменника. В полі зору Фондації постійно Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика. Фондація є постійним членом Ліги українських меценатів, вона пропагує свою діяльність в пресі, маючи власну сторінку у часописі Українського Народного Союзу «Свобода», яку веде Олексій Коновал. Щоквартально Фондація ім. І. Багряного видає 12-сторінковий «Бюлетень».

Зрозуміло що війна на Донбасі не залишила байдужим жодного багрянця. З початком бойових дій члени Фондації у різний спосіб допомагали і допомагають Україні боронити свою волю та незалежність. За три роки як триває війна на Сході Фондація імені Багряного передала на потреби АТО майже 50 000 доларів. Ці фонди пішли на закупівлю медикаментів, продуктів, амуніції, військових приладів. Окрім того дружина члена Фондації імені Багряного Ярослава Меркело українська співачка Аничка зі Львова вже майже 2 роки провадить благодійні концерти у США, Європі та Україні для потреб АТО. Вже зібрано і передано потребуючим майже 100 000 доларів. І свою шляхетну діяльність талановита і жертвна українка продовжує. Нижче вміщено думки і судження про Фондацію Багряного небайдужих людей як з України так і з діаспори і стосуються вони не лише волонтерської праці цієї добродійної організації, а й взагалі жертвної діяльності на благо України.

Маємо привід пишатися тим, що ми, як єдиний народ, з Божою допомогою гідно долаємо ці випробування. Бо якщо такі організації як Фондація імені Івана Багряного з США обороняють нашу волю та незалежність своєю жертвністю і добродійністю, то ми неодмінно подолаємо усі біди. Завдяки надзвичайній взаємній допомозі та підтримці, мужності та жертвності український народ перемиг у Революції Гідності. Зараз звитяжні українські воїни женуть агресорів та їхніх найманців з рідної землі, звільняючи міста і села Донбасу. Переконали, що Україна переможе у нинішній боротьбі за свою державність, суверенітет, незалежність і територіальну цілісність. Бо на нашому боці правда і допомога Божа, а до дії нас спонукає жертвна любов до батьківського краю й рідного народу.

**Патріарх Філарет,
предстоятель УПЦ КП**

Те, що Фондація виявилася старшою за нашу відроджену державу, не випадковість. Адже її, Фондацію, і створили сини й дочки України,

вигнані на чужину московсько-більшовицьким окупаційним режимом. Вигнані, але переможені, сповнені боротьби за звільнення рідної землі. І цієї нелегкої доби нам так само потрібна всебічна допомога Фондації, що має ім'я Івана Багряного – видатного політичного діяча і письменника ХХ століття. Дорогі побратими! З Вашою неоціненною допомогою незалежна Україна є. Україна буде!

**Олександр ШУГАЙ,
представник Фондації імені Івана
Багряного в Києві,
лауреат премії імені Івана Багряного**

Формально Фондацію імені Івана Багряного засновано 1975-го. Але і її родовід, і літопис звершень сягають повоєнного часу, коли українські політичні емігранти шукали різні організаційні форми задля праці в ім'я України. Із 1945-го тисячі українців того середовища, яке згодом створило фондацию, спочатку належали до інших об'єднань, а саме: Української революційно-демократичної партії, Союзу українців — жертв російсько-комуністичного терору, Демократичного об'єднання бувших репресованих українців з-під советів, Об'єднання української демократичної молоді тощо. Спільним для них, а згодом і для фондаций, було те, що тут гуртувалися переважно вихідці зі Східної і Центральної України, які на власній долі пізнали Голодомори, репресії, примус колективізації та інші принади советського раю. То була підрадянська еміграція, яка й вістила світові правду про реалії в СРСР. Прикметно, що завдяки її зусиллям 1984-го президент Рейган підписав закон про дослідження Голоду в Україні 1932—1933 років.

**Сергій КОЗАК, публіцист та
літературознавець (м. Київ)**

Сьогодні Іван Багрянний вертається в Україну. Сьогодні Україна його вшановує. І це у великій мірі завдяки зусиллям Фондації імені Івана Багряного. А ще стверджується горді слова Багряного, викарбувані на його могилі:

Ми є. Були. І будем Ми!

Й Вітчизна наша з нами.

**Іларіон Хейлик, репрезентант журналу
«Бористен» на США**

У всі часи свого існування Фундація імені Івана Багряного своєю діяльністю боролася з перевертнями та безбаченками, намагалася і намагається повернути людей без землі і без роду до свого коріння. Повернути, щоб стати їм повноцінними людьми, якими є у світі ті, котрі мають свою батьківщину, свою мову. Члени Фундації закликали усіх нас стати синами своєї землі, завоювати право на свою незалежність, свободу і свободу рідного слова. Безбаченками, які висувають формулу свого колабораціонізму фразою „Какая різниця, якою мовою говорить?”. А різниця насправді велика: є мова, є народ, є держава. Нема мови, нема народу, є територія і як наслідок – аборигени, які заганяються в резервації. Аборигени, котрі стають не господарями своєї землі, а рабами. А рабів на бал не запрошують. Рабів запрошують до кирки і лопати. А за допомогою батога чи нагайки від нових господарів ще й орати і сіяти ту землю, яка вже не є їхньою.

**Олег Черногуз,
письменник і видавець (м. Київ)**

Іван Багрянний усе життя біг над прірвою з вірою в людину, прагнучи запалити в ній негасиму іскру, яка б висвітлила шлях із чорної прірви зневіри, приниження і знеособлення в безсмертя. Він поспішав, боровся відчайдушно, знесилювався і знову духовно окрилювався, запалювався гнівом і страждав, охоплений зливою сліз співчуття до людини, спрагою милосердя і невимовного болю серця, піднімав її до висот божественного творення, бо вірив у триумф людської гідності на пограниччі боротьби і страждань. Інакше не міг, бо з юнацьких літ заповів собі бути тільки людиною. Як одне з найважливіших завдань І. Багрянний завжди висував: «Об'єднати всю різномовну і різнорідну масу населення України в єдину українську цілість». Соціалізм, комуністичну ідеологію Іван Багрянний знав не збоку, як щось чуже й далеке, він внутрішньо пережив її, вижив, відродився з неї, очистився, тому судив про неї глибше, точніше й справедливніше, ніж інші, від початку до неї далекі; тому бачив її «зсередини»; тому міг давати прогнози, що справджувалися. І, як на мене, головне досягнення в діяльності Фундації Івана Багряного полягає якраз в тому, що її члени змогли не розгубити, а й навіть примножити ось ці настанови свого великого попередника.

**Дмитро Повортний, протоієрей, лауреат
Відзнаки імені Івана
Багряного 2016 року (м. Дніпро)**

«Аж ось одного дня над вечір прийшли якісь озброєні люди, що говорили на чужій мові і на моїх очах та на очах інших дідових онуків, під наш несамовитий вереск замордували діда, а з ним й одного сина (а моєї дядька). Вони довго штрикали їх штиками і щось допитували, стріляли в скривавлені тіла з пістолів і щось реготались... Вони всі гидко лялялись. Під старою липою посеред пасіки, коло ікони святих Зосіма і Савватія все було забризкане кров'ю. Кров все

життя стоятиме в мене в очах». Цей уривок з твору Івана Багряного «Чому я не хочу вертати на "родину"?» як і всю книгу я прочитав вже у доволі зрілому віці. Бо в «советській» школі де навчався І. Багряного нам не викладали. І чомусь саме ці рядки спали на думку, коли я вирішив час протидіяти російській агресії та почав створювати волонтерську організацію «Героям слава!». І честь, і слава членам Фундації імені Івана Багряного, котрі навіть в діаспорі не зраджують його настановам.

**Олег Василенко, підприємець, керівник
волонтерської організації
«Героям слава!» (м. Дніпро)**

Фронт – це місце, де кожен змагається, як може, із смертю. І не завжди вдається у цьому двобій перемогти. А тому так чи інакше на передовій кожен стає філософом. Сповна розумієш ті істини, котрі начеб-то були усвідомленні з дитинства, але їх ціну зрозумів лише тут на війні. Ти починаєш більше цінувати своїх близьких, рідних, свою родину, свою Вітчизну, свій народ. Я завжди розумів, що ми маємо всесвітню українську родину. Але до клітини свого тіла я це осягнув, коли нам доручили продукти від Фундації імені Івана Багряного з США. Тут холод, багно, біль, відчай, смерть, а там в Америці добробут, захищеність кожного і всіх. Але про тебе подумали тамтешні українці. Про тебе дбають. Це особливі емоції.

Позивний «Вчений», боєць підрозділу ЗС

Про героїзм безстрашних українських бійців уже ходять легенди, і вони відомі в усьому світі. Велика шана всім нашим захисникам, щира людська вдячність за патріотизм, мужність та самовіддану любов до батьківщини. Україна завжди пишатиметься своїми воїнами! Але так само безкомпромісно і до кінця стоять в обороні рідної землі й далеко від неї фізично, але близько духовно, з великою любов'ю, українці на чужині, у діаспорі. І серед таких найперше члени і симпатики Фундації імені Івана Багряного. Варто також наголосити, що Фундація, члени управи, які працюють на громадських засадах, без жодної платні, постійно дбали і дбають про Україну, український народ, його мову, культуру, історію, підтримують демократичні українські сили, докладають зусиль до того, щоб Україна мала чесний уряд, була справді УКРАЇНСЬКОЮ державою.

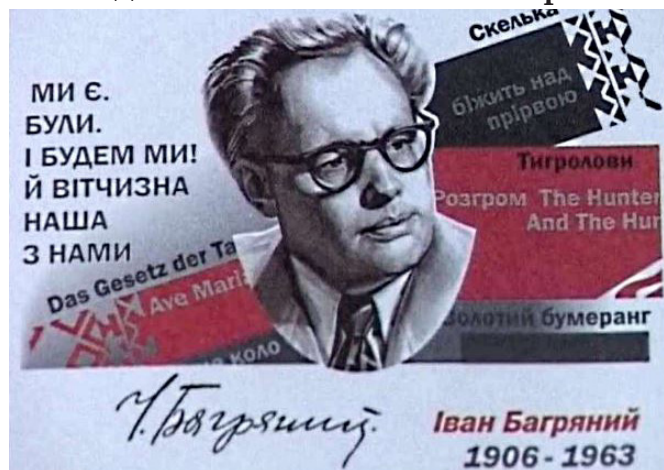
Родина українських бізнесменів з США Олексія та Галини Воскобійник багато зробила для розбудови та утвердження Фундації імені Івана Багряного; віднедавна Фундація імені Івана Багряного спільно із Всеукраїнським щомісячником «Бористен» заснувала Відзнаку Івана Багряного. Нагорода заснована з метою популяризації ідей, творчості та життєвої державницької настанови визначного українця.

Співачка Аничка яка благодійними концертами у США збирила майже 100 000 доларів для потреб АТО

Олексій Коновал - скарбник Фундації імені Івана Багряного часто буває в Україні. Саме завдяки його старанням збір фондів для потреб АТО налагоджено чітко та безперерійно

Визначний українець 20-го століття

Підготував Фідель Сухоніс

«Пам'яті колеги»

Уривок з неопублікованої повісті Андрія Коцюбинського «Туман вісімнадцятий»

7-го грудня 1938 року народився наш добрий друг і колега по перу Андрій Федорович Коцюбинський. Зараз йому виповнилося б 78 років. Жорстока і неблаганна хвороба вирвала його з наших рядів, але він залишив для нащадків свою душу, вкладену в творчі рядки, написані для дорослих і дітей для любителів гумористичного пера. Андрій Федорович довші роки готував до друку щомісячник «Бористен». І робив це фактично на громадських засадах. Завдяки його таланту і працелюбству чимало здібних літераторів отримали путівку в творче життя саме на шпальтах усіма нами улюбленого щомісячника. І ось у мене в руках рукопис його цікавої автобіографічної повісті – ліричної, з легкими смішинками і самоіронією. Цю повість він дав мені для правки, готуючи до друку. Але не встиг.... Подаю для публікації в журнал. Можливо його душа буде задоволена ...

Олександра Скора (Люлько),
член Національної Спілки письменників України.

Напередодні околицю Заріччя, як мати дитину, викупала рясна злива з грозою, а вранці виполоскані дерева, вся рослинність на огородах, на межах і обабіч вулиць ще яскравіш зазеленіли, ще розкішніше забуяли. Все росло на очах, росло аж пищало. Тільки хати сором'язливо ховалися за вітами яблунь, шовковиць, верб, акацій, берестів, бо їхні стіни розмило дощем і вони вкрилися ряботинням, неначе гороб'ячі яєчка. Олекса стрибав з бугорка на бугорок, знаходячи сухіші місцинки, поспішав на роботу. В одному з рівчаків угледів купку різнобарвних камінців. Нахилившись, навибирив з десяток. «Дощок не буде сьогодні, то в крем'яхи гратимемось», - подумав. Замилувався камінцями. Згадав, як нещодавно читав статтю про самоцвіти, розфантазувався. Ось лазурит, зеленкувато-блакитний, з золотистим вкрапленням. А це, наче вода, безбарвний топаз. А ось амазоніт – мінерал з групи польових шпатів, блакитно-зелений, з чітким малюнком білого альбіту... Жовтий камінець – яшма, світло-оранжевий з матовим блиском – сердолік, пурпурно-фіолетовий – аметист... Олекса висипав камінці в кишеню, бо треба на гору дряпатися. Щоранку, за будь-якої погоди Олекса долав крутосхил. Необхідно тренуватися, міркував, для взяття майбутніх життєвих вершин. Сьогодні це не так просто: гора висока, слизько, мокро, чуба нагрієш, доки подолаєш сімдесят метрів. А як воно буде в житті? Зупинився на середині передихнути. Ще є трохи часу. Озирнувся. Ліворуч – видно Ірклієве, праворуч – на горі біліє хатами Ясногірка, а перед ним рідне село. Воно розкинулося в долині, понад річкою, що

йменується Ірклієм. Річка ніколи не пересихає, хоча русло її деінде шириною два-три метри. Глибина може бути і в ріст людини, і, як жартують селяни, жабі по коліна. Вода зажди чиста-чиста, а холодна, мов у колодязі. Вільха, верби, різнотрав'я – все росте на берегах річечки, швидко і густо, в заводях водиться риба. Навесні, як і належить, Ірклій розливався доокруг, погрозово шумів попід дерев'яними мостами, між дубових почорнілих свай. Поет Василь Оглоблін гарного вірша склав про Ірклій: «Я слышал преданье: янычары в день позорный гибели своей, сброшенные с этих круч, кричали в панике шарахаясь: «Ирклеи! А-а, Ирклеи!» И в ужасе кидались, как в капканы, в прозелень реки.

На крутих откосах хохотали, за живот хватаясь, казаки». А потім «на крутом високом косогорі забелело хатами село». Найменували його Ірклієм, може, від назви річки. Згадується воно в літописах Самійла Величка і Самовидця. Одні дослідники вважають, що ця назва походить від тюркського «Ір» - звивина, інші доводять, що Ірклій походить від старослов'янського «ркльи» - говірлива. А для яничарів-зайд ця безіменна тоді річка була місцем загибелі, тому й кричали вони «Аа, ірклій!» . Тобто «грузька, багниста ріка». Купались в ній, звичайно, не за власним бажанням. Річка має низькі береги, повільну течію, протікає звивисто поміж лісочками та болотами. Народні перекази розповідають про воеводу Ірклія, якому Ярослав Мудрий доручив збудувати в цих місцях фортецю. Мо, від нього і назва річки? Загадка. А Заріччя – це долина між горами. Пощербленою підковою оточили її схили узгір'їв, окраїна полтавських степів. Між кінцями підкови гора Зелена, мов перерізана навпіл уздовж дня, упоперек лежить. На ній з північного боку росте чагарник, понизу – кущі глоду, різнотрав'я, хміль. З півдня навесні, лиш зійде сніг, вона яскраво зеленіє, звідси – й Зелена. Правда, трава швидко вигорає від сонця. Навколо Зеленої – лежить болото, зарощене вільхою, смородиною, осокою, рогозом, очеретом. Серед заростей – блищить плесо. Кажуть, глибина в ньому чимала. Може, й так, може, й ні. Поки що ніхто не наважувався поміряти. До гори прокладено рукотворну гатку, а через річку – з двох колод кладку. Корови на пашу переходять вбід. В Зеленій, за легендою, сховано золоту церкву. Буцімто, в прадавні часи насувало на придніпровський край військо хана Батия. Золоту церкву треба було врятувати від пограбування. А як її сховати, коли вона і вночі світилася? Тоді вирішили люди засипати храм землею. Легенда, звісно. Але виникає думка, що Зеленої й насправді люди насипали. Адже чому ж тоді круг неї утворилося болото? Вибрано ґрунт? Якщо, за думкою вчених, придніпровська низина – це колишне море, а міжгір'я – русло глибоководної ріки, а не такої, як нині Ірклій, то чому Зелена лежить упоперек течії? Може, і справді гора рукотворна? Своєрідне тлумачення має і назва села. В Іркліїві за часів Запоріжчини після походів розташовувалась козацька сотня, а коні паслись на похилому горбі, невисокому підвищенні, де зараз розташоване

село Заріччя. Тобто, за рікою, ймовірно. На Січі, серед інших куренів, був і Іркліївський. Либонь від отого козацького сміху, котрі брали на кпини ворогів, жителі обох сіл вдалися великими сміхолобами. Жодний не ступне, якщо не пожартує. То по-дружньому, наче по голові погладить, то ущипливо, а то й дошкульно, ніби батогом оперіщить. Чи на колодках сидять, чи в карти грають, чи колективну роботу виконують, чи пирують за спільним столом – все, звичайно, з жартами. Олексі здавалося, що його земляки ніколи й слова не вимовляють серйозно. Навіть на колгоспних зборах і то не обходилося без сміху чи реготу. Долав кручу, як завжди, завзято. Що є сил. Адже коли ж вона і буде, ота силюнька, якщо не у вісімнадцять. Хоча й не багатирська, але невгамовна, бадьора, кипуча... Аж пританцьовував, приспівував: "Ой дівчино-замороко, не йди заміж цього року, бо тепера такий рік – буде бити чоловік!"

Андрій Коцюбинський

Рецепти української кухні

Капустяні деруни

Для приготування:

свіжа капуста: 1 невелика головка
морква: 1 шт.
яйце: 2 шт.,
борошно: 2-3 ст. ложки

чорний мелений перець та сіль: за смаком
цибуля - 1 шт.,
яйце - 1 шт.,
рослинна олія - для смаження,
сіль і чорний мелений перець - за смаком.

Капусту помити, розрізати на кілька частин і змолоти на м'ясорубці. Моркву помити, почистити, натерти на великій тертці й перемішати з капустою.

2. Додати цілі яйця, посолити поперчити і поступово досипати просіяне борошно, ретельно перемішуючи, поки тісто не набуде потрібної густини (таке, як на оладки). 3. Смажити деруни на гарячій олії з обох боків до утворення рум'яної скоринки.

*Якщо капуста дуже соковита, можна попередньо її нашаткувати, посолити і перемнути, щоб пустила сік. Тоді відтиснути і змолоти на м'ясорубці або подрібнити у блендері.

Рівень складності: Легко
Цінова категорія: Доступно
Час приготування: 40 min

*Начинку можна змінювати і фантазувати

РЕКЛАМА

ШВИДКО
ЗРУЧНО
ПРЯМО В РУКИ

Найшвидший і найбільш надійний посилковий сервіс до України та країн СНД. Порівняйте терміни доставки пакунків через компанію MIST з другими компаніями і переконайтесь в цьому самі.

- ДОСТАВКА КОРАБЛЕМ
В Україну: 30-40 днів
В Москву: 30-40 днів
В Ст. Петербург: 35-45 днів
Решта регіонів на www.meest.us
- ВІДПРАВКА АВІА І МОРСЬКИХ ВАНТАЖІВ
- ДОСТАВКА АВТОМОБІЛІВ У КОНТЕЙНЕРАХ
- УПАКОВКА І СТРАХУВАННЯ
- ПЕРЕКАЗ ГРОШЕЙ ЗА НАЙНИЖЧИМИ ЦІНАМИ

ЕКСПРЕС ДОСТАВКА ПОСИЛОК:
В Україну: 3-5 робочих днів
В Москву: 5-7 робочих днів

MIST MEEST
mig

1-800-288-9949 www.meest.us

Marketing and design by iimaginstudio.com

Агрокорпорація СТЕПОВА – одна з найбільших і провідних корпорацій, яка займається повним циклом виробництва насіння. Місія корпорації полягає у наданні покупцю насіння кращої якості, яке відповідає найвищим європейським стандартам.

На сьогоднішній день «Степова» налічує понад 13 000 га землі, розташованої в східній частині України.

Компанія має сучасний логістичний центр, що забезпечує швидкість і зручність у своєчасному отриманні готового рішення з відвантаження насіннєвого матеріалу для наших клієнтів.

Україна, м. Дніпропетровськ,
вул. Калинова, 3

телефон: +38 (0562) 399-101

факс: +38 (056) 370-47-31

телефон: +38 (095) 794-79-38

E-mail: td.stepova@gmail.com

Державне агентство
лісових ресурсів України

<http://dklg.kmu.gov.ua>

Акція
**Майбутнє
лісу
у твоїх
руках!**

Візьми участь в акції – посади своє дерево!